



Nota van antwoord zienswijzen Windpark Ospeldijk West en Windpark Ospeldijk Oost

Gecoördineerde voorbereiding van de omgevingsvergunningen voor afwijken, bouw en beperkte milieutoets (UV 20180020 en UV 20180019)

31 mei 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Thematische beantwoording.....	5
1 Algemeen.....	5
1.1 Nut en noodzaak windenergie	5
1.2 Alternatieve vormen van duurzame energie.....	5
1.3 Bestuurlijke afweging.....	5
1.4 Procedure algemeen	7
1.5 Toepassing Coördinatieregeling.....	7
1.6 Draagvlak.....	8
2 Economische uitvoerbaarheid	9
3 Milieu.....	10
3.1 Woon- en leefklimaat algemeen.....	10
3.2 Onderzoeken algemeen	10
3.3 Geluid	10
3.4 Slagschaduw	12
3.5 Landschap	12
3.6 Ecologie	13
3.7 Licht	14
3.8 Gezondheid	14
Reactie op zienswijzen.....	17
Zienswijze 1: Bewoners Hoge Zij 2, Helmond	17
Zienswijze 2: Bewoners Langstraat 19, Meijel	23
Zienswijze 3: Bewoners Meijelsedijk 88, Ospeldijk	27
Zienswijze 4: Bewoners Meijelsedijk 100, Ospel.....	34
Zienswijze 5: Bewoners Meijelsedijk 102, Ospeldijk	42
Zienswijze 6: Bewoners Meijelsedijk 88A, Ospeldijk.....	44
Zienswijze 7: Bewoners Stokershorst 2, Nederweert-Eind	50
Zienswijze 8: Bewoners Meijelsedijk 86, Ospeldijk	52
Zienswijze 9: Bewoners Meijelsedijk 84, Ospeldijk	55

Inleiding

Waterleiding Maatschappij Limburg (hierna: 'WML') en Burgerwindpark Ospeldijk B.V. (hierna: 'Burgerwindpark') zijn voornemens een windpark te realiseren ten zuidoosten van het dorp Ospeldijk in de gemeente Nederweert. Beide partijen nemen ieder zelfstandig twee windturbines in eigendom en zullen deze zelfstandig exploiteren.

De ontwerp omgevingsvergunning 'Windpark Ospeldijk Oost' (kenmerk: UV 20180019) voorziet in het plaatsen van twee windturbines en aanverwante voorzieningen, gelegen op de kadastrale percelen gemeente Ospel, sectie O, nummers 701 en 850 (hierna: 'windpark Ospeldijk Oost').

De ontwerp omgevingsvergunning 'Windpark Ospeldijk West' (kenmerk: UV 20180020) voorziet in het plaatsen van twee windturbines en aanverwante voorzieningen, gelegen op de percelen gemeente Ospel, sectie O, nummers 250 en 402 (hierna: 'windpark Ospeldijk West').

Beiden ontwerp omgevingsvergunningen zien op onderstaande activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1., lid 1, onder a, Wabo);
- het gebruiken van gronden in strijd met een bestemmingsplan (artikel 2.1, lid 1, onder c, Wabo);
- het uitvoeren van activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving (OBM) (artikel 2.1., lid 1, onder i, Wabo.).

Door het coördinatiebesluit van 13 maart 2018 zijn de voorbereidingsprocedures van beide besluiten op elkaar afgestemd. De ontwerp omgevingsvergunningen hebben vanaf 23 maart 2018 tot en met 3 mei 2018 ter inzage gelegen. De verklaringen van geen bedenkingen hebben vanaf 30 maart tot en met 11 mei ter inzage gelegen. Een ieder is in de gelegenheid gesteld tijdens deze periode een zienswijze in te dienen. Onderhavige nota van zienswijzen ziet zowel op de ontwerp-omgevingsvergunning ten behoeve van het 'windpark Ospeldijk West' als op het 'windpark Ospeldijk Oost'.

Gedurende de periode van terinzagelegging zijn 9 zienswijzen ingediend:

1. Bewoners Hoge Zij 2, Helmond
2. Bewoners Langstraat 19, Meijel
3. Bewoners Meijelsedijk 88, Ospeldijk
4. Bewoners Meijelsedijk 100, te Ospel
5. Bewoners Meijelsedijk 102, Ospeldijk
6. Bewoners Meijelsedijk 88A te Ospeldijk
7. Bewoners Stokershorst 2 te Nederweert-Eind
8. Bewoners Meijelsedijk 86 te Ospel
9. Bewoners Meijelsedijk 84 te Ospel

In deze antwoordnota wordt nader ingegaan op de ingebrachte zienswijzen. Per beantwoording wordt aangegeven tegen welk besluit of besluiten de zienswijze is gericht en of de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing daarvan.

Opzet van de antwoordnota

De antwoordnota bestaat uit twee onderdelen. Eerst volgt een thematische beantwoording, waar wordt ingegaan op thema's die in meerdere zienswijzen terugkomen. Vervolgens wordt een reactie gegeven per zienswijze, waarbij soms terugverwezen wordt naar de paragrafen in de thematische beantwoording als de zienswijze daarin reeds geheel of gedeeltelijk is beantwoord. De zienswijzen zijn gerangschikt op nummer. De nummering correspondeert met de nummers in de opsomming hiervoor.

Thematische beantwoording

1 Algemeen

1.1 Nut en noodzaak windenergie

Nederland heeft in Europees verband een doelstelling van 14% duurzame energie in 2020. Windenergie is één van de belangrijkste bronnen van duurzame energie, aangezien Nederland rijk is aan wind. Vanwege de klimatologische en geomorfologische kenmerken kunnen in Nederland andere bronnen van duurzame energie zoals zonne-energie en waterkracht relatief minder worden benut dan in andere Europese landen. Naast windenergie op land spelen ook andere duurzame energieopties, zoals windenergie op zee, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte een belangrijke rol in de totale energietransitie. Windenergie op land is vergeleken met andere duurzame energieopties op dit moment relatief kosteneffectief.

In het Nationaal Energieakkoord (2013) is afgesproken om in 2020 tenminste 6.000 MW windenergie op land gerealiseerd te hebben. In dit akkoord is overeengekomen om het aandeel hernieuwbare energie in de jaarlijkse energiemix te laten stijgen naar 14% in 2020 met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Hieruit volgt de noodzaak om windprojecten op land te realiseren. De provincie Limburg heeft afspraken gemaakt over de hoeveelheid windenergie die Limburg op land mogelijk maakt in 2020. De taakstelling voor de provincie Limburg is om in totaal 95,5 MW opgesteld vermogen te realiseren. Inmiddels is circa 12 MW opgewekt. Hieruit volgt de noodzaak voor windenergieprojecten.

Continue beschikbaarheid windenergie

De verduurzaming van de energievoorziening zal bestaan uit een mix van verschillende energiebronnen. Als het op de ene locatie even minder waait, dan waait het wel op een andere locatie of schijnt de zon zodat zonnepanelen hun werk doen. Circa 98% van de tijd waait het hard genoeg om windturbines elektriciteit te laten produceren.

1.2 Alternatieve vormen van duurzame energie

Op dit moment ligt er geen keuze voor tussen windenergie en andere vormen van duurzame energie; om de doelstelling met betrekking tot duurzame energie van 2020 en 2023 te halen, zijn alle vormen van duurzame energie nodig (onder andere zonne-energie en windenergie). Deze sluiten elkaar niet uit, maar zijn allemaal nodig om de doelstelling te behalen.

In 2015 werd in Nederland nog maar 5,8% duurzame energie opgewekt (Rapport 'Hernieuwbare energie in Nederland 2015', CBS, september 2016).

Zonne-energie kost meer ruimte, vergt een grotere investering en heeft een hogere kostprijs per kWh in vergelijking met windenergie op land. Innovatieve vormen van het opwekken van duurzame energie, zoals getijdenenergie en blue-energy (energie uit het verschil tussen zoet en zout water) zijn nog nergens in Nederland op een grootschalige wijze succesvol toegepast. Dit zijn op dit moment dan ook geen reële alternatieven voor het opwekken van duurzame energie.

1.3 Bestuurlijke afweging

De taakstelling van de provincie Limburg, om 95,5 MW opgesteld vermogen wind op land in 2020 gerealiseerd te hebben, wordt deels ingevuld in gebieden die door het Rijk zijn aangewezen voor grootschalige windenergie. Daarnaast zijn ook initiatieven voor kleinere windparken van belang om de nationale doelstelling te halen. Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing daarvan. Voorliggend project betreft zo'n kleinschaliger initiatief.

De provincie Limburg heeft in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 een aantal voorkeursgebieden aangewezen voor de realisatie van de nieuwe generatie windturbines (POL2014). De plangebieden 'windpark Ospeldijk West' en 'windpark Ospeldijk Oost' liggen binnen dit gebied (POL2014, Voorkeursgebieden windturbines, vastgesteld 12 december 2014).

De gemeenten Bergen, Leudal, Peel en Maas, Weert en Nederweert hebben, samen met de provincie Limburg, de intentie om invulling te geven aan het duurzame energievraagstuk. Het doel van de samenwerkende gemeenten en de provincie is om mogelijk te maken dat in 2020 de eerste windturbines kunnen worden gerealiseerd. Hiervoor zijn door deze partijen uitgangspunten voor de ontwikkeling van windenergie opgesteld.

Bij raadsvergadering van 31 mei 2016 heeft de raad de uitgangspunten windenergie overgenomen (zie Besluitenlijst raadsvergadering van 19 april 2016). Daarnaast heeft de gemeenteraad richtlijnen inzake realisatie windenergie voor initiatiefnemers opgesteld.

De initiatiefnemers zijn uitgenodigd om uiterlijk 22 juni 2017 een principeverzoek in te dienen. Er zijn 6 principeverzoeken ingediend. Deze 6 principeverzoeken zijn beoordeeld op basis van de richtlijnen inzake windenergie.

In november 2016 is door Veenbos en Bosch Landschapsarchitecten tevens een studie gedaan naar toetscriteria voor het plaatsen van windturbines vanuit de landschappelijke karakteristieken binnen de gemeenten Leudal, Nederweert, Peel en Maas en Weert.

Op basis van de beoordelingen heeft de raad op 26 september 2017 besloten medewerking te verlenen aan het principeverzoek Windpark Ospeldijk.

Een van de uitgangspunten is de inzet van de gemeente om ruimte te bieden aan markt- en burgerinitiatieven. Dit houdt in dat de exploitatie van windturbines ten minste substantieel coöperatief plaatsvindt. De inwoners van de regio krijgen hierdoor een mogelijkheid om te delen in de opbrengsten daarvan.

Het project voldoet aan deze voorwaarde. De opbrengst van de windturbines komt zoveel mogelijk ten goede aan de leefgemeenschap. De initiatiefnemers van Windpark Ospeldijk hebben geen winstoogmerk. Er is een omgevingsfonds opgericht waarmee projecten kunnen worden gefinancierd die gericht zijn op verdere verduurzaming en de leefbaarheid van de lokale gemeenschap. Tussen de gemeente en de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst zijn onder andere de storting in het energiefonds en het omgevingsfonds, zoals deze zijn opgenomen in het profijtplan vastgelegd. Ook kan worden geparticipeerd in het windpark. Om te zorgen dat de lokale gemeenschap het meest profiteert, krijgen inwoners en bedrijven uit de omgeving voorrang bij het inschrijven op obligaties voor de financiering van het windpark.

Een ander uitgangspunt is dat windturbines gezien vanuit een goede ruimtelijke ordening op een goede plek worden gesitueerd (goede functiecombinatie en landschappelijke inrichting).

Om aan te tonen dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening is door aanvragers voor het windpark Ospeldijk Oost en windpark Ospeldijk West een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante omgevings- en milieuaspecten aan bod. In bijlage 1 van de ontwerpbesluiten is de ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

De gemeente is van oordeel dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Vanuit de relevante omgevings- en milieuaspecten zijn er geen belemmeringen voor de uitvoer van het project. Het project leidt niet tot een onaanvaardbare aantasting van het milieu, maar draagt juist bij aan een verbetering daarvan. In paragraaf 3.5. wordt afzonderlijk ingegaan op de landschappelijke inpassing van het windpark Ospeldijk oost en west.

1.4 Procedure algemeen

Onderstaand wordt een nadere toelichting gegeven op de doorlopen procedure tot nu toe, in aanvulling op paragrafen 1.1 en 1.3.

Totstandkoming van het Windpark Ospeldijk

Windpark Ospeldijk is een initiatief vanuit de markt. Op 22 juni 2017 is door initiatiefnemersaanvragers een principeverzoek ingediend. Op 26 september 2017 heeft de gemeenteraad van Nederweert besloten planologische medewerking te verlenen aan Windpark Ospeldijk, onder meer omdat dit plan uit oogpunt van landschap en ruimtelijke ordening de beste locatie heeft.

Omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan

De ontwerp-omgevingsvergunningen (voor afwijken, bouw en beperkte milieutoets) voor windpark Ospeldijk West en windpark Ospeldijk Oost hebben vanaf 23 maart 2018 tot en met 3 mei 2018 ter inzage gelegen. De ontwerp verklaringen van geen bedenkingen hebben ter inzage gelegen van 30 maart 2018 tot en met 11 mei 2018.

Inspraak / communicatie

Zowel door de gemeente als door initiatiefnemer is de omgeving geïnformeerd. De omgeving is op meerdere wijzen op verschillende momenten geïnformeerd over van het plan.

Er zijn diverse informatieavonden geweest. Hiernaast hebben gesprekken plaats gevonden met omwonende en zijn nieuwbrieven verstuurd.

Klankbordgroep

De initiatiefnemers geven aan dat het sterk afhankelijk is van het buurtschap of en hoeveel mensen plaats willen nemen in de klankbordgroep. De initiatiefnemers willen voorkomen dat met een select groepje mensen wordt gesproken.

De mensen die zich hebben opgegeven voor de klankbordgroep zullen worden uitgenodigd. Tevens wordt ernaar gestreefd dat alle buurtschappen goed vertegenwoordigd zijn in de klankbordgroep. De klankbordgroep is onder andere bedoeld voor aanwending van het omgevingsfonds. Dit speelt pas over 1,5 à 2 jaar. Hierdoor is voldoende tijd om dit in te vullen.

1.5 Toepassing Coördinatieregeling

Artikel 3.30 e.v. van de Wet ruimtelijke ordening en de Coördinatieverordening gemeente Nederweert maken het mogelijk dat diverse procedures gezamenlijk worden doorlopen. Dat wil zeggen dat de voorbereiding en bekendmaking van verschillende besluiten tegelijk worden behandeld. Op verzoek van aanvragers heeft de gemeente op grond van de coördinatieverordening besloten om de omgevingsvergunningen voor de activiteiten 'afwijken', 'bouw' en 'beperkte milieutoets' voor de turbines van Windpark Ospeldijk Oost en Windpark Ospeldijk West gecoördineerd te behandelen. De reden hiervoor is de samenhang tussen beide procedures.

1.6 Draagvlak

Initiatiefnemers hebben een intensief proces in de omgeving doorlopen om draagvlak te creëren voor het plan. De afstemming met omwonenden was er op gericht om tot een inpassing van het windpark te komen met een zo groot mogelijk draagvlak bij de omgeving (zie paragraaf 1.4). Tijdens de bijeenkomsten is gesproken over onder andere:

- het aantal turbines en de locaties
- het uiterlijk van de turbines
- de verdeling van de opbrengstem van het windpark in de omgeving
- hinder door geluid, slagschaduw en verlichting
- hoe wordt omgegaan met de informatievoorziening en eventuele klachten
- financiële participatie

Hiernaast is de eerste € 100.000 aan leningen bijeengebracht die in Burgerwindpark Ospeldijk B.V. worden gestort. Deze leningen komen van burgers uit de gemeente Nederweert.

2 Economische uitvoerbaarheid

Het windpark wordt op particulier initiatief ontwikkeld. De initiatiefnemers dragen de kosten voor de realisatie van het windpark. Met beide initiatiefnemers is een overeenkomst gesloten over de exploitatiekosten. Hierdoor kan afgezien worden van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro.

Planschade

Planschade kan ontstaan na wijziging van de planologie, zoals bij de verlening van een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan. Mocht waardedaling van een onroerende zaak als gevolg van de planologische procedure(s) voor het windpark aan de orde zijn, dan kan op grond van de Wet ruimtelijke ordening een planschadeverzoek worden ingediend bij Burgemeester en Wethouders van Nederweert. Dit betreft een aparte procedure los van de procedure voor de omgevingsvergunningen.

Belangrijk om rekening mee te houden is dat bij planschade op grond van de Wro een zogenoemd normaal maatschappelijk risico geldt. Dit betekent dat een deel van de planologische schade voor rekening van de benadeelde blijft. Op grond van de Wro en jurisprudentie is dit 2 tot 5 procent van de waarde van de woning voorafgaand aan de inwerkingtreding van het ruimtelijk besluit.

3 Milieu

3.1 Woon- en leefklimaat algemeen

In de ruimtelijke onderbouwing en verrichte onderzoeken zijn alle relevante effecten beschreven, zoals geluidhinder, de effecten van slagschaduw en mogelijke effecten op ecologie. Effecten zijn, waar mogelijk, kwantitatief of meetbaar en ook op kaart in beeld gebracht. Bovendien is aandacht besteed aan de milieubelasting in situaties waarbij voldaan wordt aan de wettelijke normen (of waarbij geen specifieke wettelijke normen gelden), maar waar nog wel in het kader van een goede ruimtelijk ordening afgewogen moet worden of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Op basis van het verrichte onderzoek kan worden geconcludeerd dat ook na realisatie van het windpark sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Er is derhalve geen grond voor de conclusie dat de windturbines te dicht bij woningen worden geplaatst.

3.2 Onderzoeken algemeen

Aan de omgevingsvergunningen liggen onderzoeken ten grondslag die voldoen aan wettelijke criteria en zijn uitgevoerd door gekwalificeerde, onafhankelijke en objectieve adviesbureaus. Tevens voldoen deze onderzoeken aan de vereiste normen die zijn gesteld aan de opzet en uitvoering van de onderzoeken. Bij de onderzoeken zijn ook eventuele cumulatieve aspecten betrokken, bijvoorbeeld door de effecten in combinatie met de bestaande turbines in beeld te brengen.

Uit deze onderzoeken blijkt dat het windpark kan voldoen aan de wettelijke eisen en tevens sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Een bepaalde onzekerheidsmarge is niet te vermijden en inherent aan het gebruik van modellen, maar bij het onderzoek is uitgegaan van het slechtst denkbare geval (worst case). Verder is er ook geen aanleiding voor de veronderstelling dat de onderzoeken onjuist, gedateerd of onvolkomen zijn.

Mitigerende maatregelen

Voorop staat dat het windpark altijd moet voldoen aan de rechtstreeks geldende normen voor onder meer geluid en slagschaduw uit het Activiteitenbesluit en de onderliggende Activiteitenregeling. Dat aan deze normen kan worden voldaan is onderzocht, aangetoond en betrokken in de besluitvorming. Om de effecten van slagschaduw te beperken zullen mitigerende maatregelen worden genomen. Na toepassing van deze maatregelen is geen sprake van normoverschrijding en daarmee ook geen sprake van onaanvaardbare hinder. Gelet daarop is in het kader van een goede ruimtelijke ordening gewaarborgd dat het windpark niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat.

Wet- en regelgeving

Voorop staat dat de wet- en regelgeving in het kader van deze procedure niet ter discussie staan. Er bestaat geen aanleiding voor het standpunt dat de wet- en regelgeving onverbindend zou zijn. De relevante wet- en regelgeving op het gebied van geluid en slagschaduw is ook door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State rechtmatig beoordeeld. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de Nederlandse regelgeving verouderd of ontoereikend zou zijn.

3.3 Geluid

Mogelijke geluidhinder

Ten behoeve van de besluitvorming is een akoestisch onderzoek verricht, dat is opgenomen in bijlage 2 van de ontwerpbesluiten. Hieruit blijkt dat na de realisatie van het windpark overal wordt voldaan aan de geldende jaargemiddelde geluidnorm (L_{den}) van 47 dB(A), respectievelijk 41 dB(A) in de nachtperiode (L_{night}). Hierbij is in het onderzoek uitgegaan van de meest ongunstige situatie (worst

case). In de omgevingsvergunningaanvragen zijn eveneens de geluidcontouren van een worst case turbinetype doorgerekend. Daarmee is het maximale mogelijke effect bepaald en is aangetoond dat turbinetypes die binnen de in de vergunning aangevraagde bandbreedtes vallen, voldoen aan de geldende geluidnormering, ongeacht het gekozen type.

De geluidbelasting onder de norm en de cumulatieve geluidbelasting wordt aanvaardbaar geacht. De toename van de geluidbelasting hangt inherent samen met de keuze om op deze locaties op grootschalige wijze duurzame energie te produceren. Vanuit akoestisch oogpunt blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, zeker nu uit de berekende gecumuleerde geluidbelasting blijkt dat bij zes woningen de akoestische kwaliteit één klasse minder goed wordt. Voor twee woningen verschuift de akoestische kwaliteit van goed naar redelijk, en voor vier woningen verschuift de akoestische kwaliteit van redelijk naar matig. Voor zes woningen geldt dat de akoestische kwaliteit na de berekende gecumuleerde geluidsbelasting gelijk blijft. Ook de geluidbelasting op niet geluidgevoelige functies, zoals agrarische percelen, is beschouwd. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is deze geluidbelasting ook beoordeeld en aanvaardbaar bevonden.

Geluidnormen, piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG)

De geluidnorm is opgenomen in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit en bestaat uit een jaargemiddelde (L_{den}) van 47 dB en een geluidsnorm voor de nachtperiode (L_{night}) van 41 dB. De bestuursrechter heeft in eerdere beroepsprocedures geen reden gezien om deze normen niet aanvaardbaar te achten¹. In het kader van de ruimtelijke besluitvorming is niet alleen gekeken of kan worden voldaan aan de normen, maar is ook gekeken naar de aanvaardbaarheid van de geluidbelasting beneden deze normen.

Hiertoe is in het akoestisch onderzoek berekend welke geluidbelasting optreedt op omliggende woningen en is de windturbineopstelling zodanig gepositioneerd dat zoveel mogelijk afstand wordt gehouden tot de aanwezige woonbebouwing.

In de geluidnormen zijn piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG) verdisconteerd. Het verdisconteren van soorten geluiden in de norm wil zeggen dat op de gevel van de woning, piekgeluiden, of hoge en lage tonen en LFG, hoorbaar mogen zijn tot 47 dB L_{den} resp. 41 dB L_{night} . De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft dit in haar brief aan de Tweede Kamer van 31 maart 2014 bevestigd.² Uitgebreid literatuuronderzoek van LBP Sight, in opdracht van RVO³ wijst uit dat laagfrequent geluid is meegenomen in het geluidsspectrum dat in Nederland standaard wordt onderzocht. De Nederlandse geluidnormen geven voorts een mate van bescherming tegen LFG die vergelijkbaar is met de buitenlandse (Deense en Duitse) normen.

In verschillende zaken is reeds door de bestuursrechter geoordeeld dat de normen in het Activiteitenbesluit toepasbaar en handhaafbaar zijn.⁴ De geluidnorm is bovendien gebaseerd op een

¹ ECLI:NL:RVS:2012:BV3215 en ECLI:NL:RVS:2012:1228.

² Te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2014/04/01/laagfrequent-geluid-van-windturbines>

³ DENB 138006, september 2013

⁴ Zie o.a. ECLI:NL:RVS:2012:BV3215 en ECLI:NL:RVS:2016:1228

dosis-effectrelatie⁵ en dus onafhankelijk van de omgeving of het achtergrondgeluid. Een laag achtergrondgeluidniveau is derhalve geen reden een andere norm te hanteren.

Regelgeving in andere landen

In juli 2015 is door het Kennisplatform Windenergie (onder begeleiding van het RIVM) een kennisbericht opgesteld ten aanzien van geluid van windturbines. Uit de Kamerbrief van 14 maart 2016 en onderliggende onderzoeken⁶ blijkt dat de Nederlandse norm niet substantieel afwijkt van de normen in andere Europese landen. Daarnaast komt de norm vrijwel overeen met de aanbevelingen van de WHO voor beperkingen van het geluidniveau in de nacht. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de Nederlandse regelgeving verouderd of ontoereikend zou zijn.

3.4 Slagschaduw

Ten behoeve van de besluitvorming is een onderzoek naar slagschaduwhinder verricht, dat als bijlage 7 van de ontwerpbesluiten is opgenomen. Hieruit blijkt dat na de realisatie van het windpark, overal kan worden voldaan aan de voor slagschaduw geldende norm als bedoeld in artikel 3.12 van de Activiteitenregeling. Ten aanzien van erven, agrarische percelen, bedrijfsgebouwen en andere objecten, anders dan specifiek slagschaduwgevoelige objecten geldt dat deze in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook zijn meegenomen in de beoordeling van de te verwachte effecten. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt de mate van slagschaduw in de omgeving van de windturbines die, ongeacht de aard van die omgeving, jaarlijks verwacht mag worden. Het slagschaduwgebied betreft in hoofdzaak agrarische gronden. In de hoogst belaste zones bedraagt de periode met slagschaduw minder dan 2% van de totale dagperiode.

Van het worst case turbintype dat is opgenomen in de vergunningaanvragen is aan de hand van berekende slagschaduwcontouren aangetoond dat kan worden voldaan aan de gestelde norm van maximaal 5 uur en 40 minuten slagschaduw per jaar. De windturbines moeten van een regeling worden voorzien om aan deze norm te kunnen voldoen (een zogeheten stilstandregeling door middel van een stilstandvoorziening). In artikel 3.12 lid 1 van de Activiteitenregeling en in de omgevingsvergunning voor milieu zijn daarvoor voorschriften opgenomen. Hiermee wordt zeker gesteld dat in de toekomstige situatie wordt voldaan aan de geldende normen voor het voorkomen van mogelijke slagschaduwhinder, waarbij tevens sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3.5 Landschap

Bij de totstandkoming van de windturbineopstelling die in de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen, is de landschappelijke uitstraling van het windpark uitgebreid beoordeeld. Er is onder andere gebruik gemaakt van fotovisualisaties. Verwezen wordt naar paragraaf 4.5 van de ruimtelijke onderbouwing. In zijn algemeenheid geldt dat er geen recht bestaat op een onaangetast uitzicht of een verbod op horizonvervuiling. Wel dient de impact op het uitzicht en de landschappelijke inpasbaarheid beoordeeld te worden. Het ruimtelijk ontwerp van het windpark schaadt geen kenmerkende landschappelijke elementen waarvan het behoud van belang is voor de groenstructuur in het buitengebied. Ook blijven het kenmerkende verkavelingenpatroon van de jonge ontginningen en de openheid van het gebied behouden bij de realisatie van het windpark. Conform de aanvullende structuurvisie voor nieuwe bebouwing in het buitengebied, geldt de verplichting om bij nieuwe

⁵ 'Hinder door geluid van windturbines, dosis - effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens', TNO, 2008-D-R1051/B

⁶ IENM/BSK-2016/55583

bebouwing in het buitengebied een kwaliteitsbijdrage te leveren. In lijn met het beleid in de structuurvisie wordt er door de initiatiefnemers een bijdrage van minimaal € 30.000 gedaan aan het gemeentelijk kwaliteitsfonds. Hiermee kan de gemeente Nederweert kwaliteit toevoegen in het buitengebied, ter compensatie van de realisatie van een windpark in het buitengebied. Initiatiefnemers kunnen in plaats van de bijdrage ook in overleg met de gemeente een kwaliteitsproject in het gebied uitvoeren.

De gekozen opstelling sluit aan bij een tweetal dominante landschapselementen. De opstelling van de windturbines loopt namelijk parallel met de Venloseweg en het kanaal Noordervaart. De Venloseweg vormt in combinatie met het kanaal Noordervaart een sterke structuurlijn in het landschap.

Hiermee wordt ruimtelijke samenhang gecreëerd. Deze beoordeling heeft mede geleid tot de nu gekozen windturbineopstelling, waarbij de effecten van windpark Ospeldijk op het landschap en het uitzicht in het kader van een brede belangenafweging aanvaardbaar worden geacht.

Recreatie

Aangezien de effecten van het windpark op de omgeving, het landschap en het uitzicht aanvaardbaar worden geacht, verwacht de gemeente geen substantieel effect van het windpark op de recreatiemogelijkheden van het gebied. De gemeente verwacht dan ook dat de effecten op de recreatie beperkt blijven en in ieder geval binnen een bredere belangenafweging aanvaardbaar zijn.

Opstelling

Als windturbineopstelling is gekozen voor een vaste lijnopstelling met een gelijke onderlinge afstand omdat een lijn met een strak, eenduidig patroon als minder storend wordt beleefd en beschouwd. Lijnopstellingen zijn eenvoudig en rustig voor de waarneming. Lijnopstellingen zijn namelijk vanuit veel standpunten te herkennen als een ordelijk patroon. Zeker nu de opstelling aansluit op de Venloseweg en het kanaal Noordervaart kan het bijdragen aan de kenmerkende landschappelijke structuren.

3.6 Ecologie

Ecologische effectbepaling en -beoordeling

Ten behoeve van de effectbepaling op de natuurwaarden (gebieden en soorten) is door aanvragers ecologisch onderzoek uitgevoerd voor het bepalen van de effecten op de beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en NNN-gebieden), op beschermde soorten en naar mogelijkheden voor mitigatie van deze effecten (zie bijlagen 3, 3a en 3b van de ruimtelijke onderbouwing ontwerpbesluiten).

Natura 2000

In de omgeving van Windpark Ospeldijk bevinden zich de Natura 2000-gebieden Groote Peel en Deurnsche Peel & Mariapeel. Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat het optreden van significant negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden, inclusief cumulatie, met zekerheid kan worden uitgesloten.

Soortenbescherming

Er heeft uitgebreid veld- en bureauonderzoek plaatsgevonden naar beschermde flora en fauna. Specifiek wordt opgemerkt dat onderzoek is gedaan naar de effecten op soorten genoemd in Bijlage II van de Habitatrichtlijn en broedvogels waarvoor Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen. Daarnaast is onderzoek uitgevoerd naar het effect op vleermuizen (verwezen wordt naar de bijlagen 3a en 3b van de ruimtelijke onderbouwing ontwerpbesluiten). Het doden van vogels als gevolg van de exploitatie van windturbines kan door het bevoegd gezag worden beschouwd als een overtreding van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1 lid 1 van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Aanvragers hebben hierom op grond van de Wnb voorafgaand aan de aanvragen om een omgevingsvergunning ontheffing aangevraagd voor het exploiteren van het windpark.

De Wet Natuurbescherming (Wnb) -ontheffing is voorafgaand aan de aanvragen voor de omgevingsvergunningen aangevraagd. Dit betekent dat beide aanvragen apart van elkaar door de bevoegde gezagen worden behandeld en dit geval de Wnb-ontheffing niet aanhaakt bij de Wabo (artikel 2.2.aa van het Besluit omgevingsrecht (Bor)). Het vragen van een verklaring van geen bedenkingen is dan ook niet van toepassing.

De provincie heeft in de Omgevingsverordening Limburg 2014 een uitsluitingsgebied aangewezen voor een aantal locaties waar het belang van windenergie ondergeschikt is aan het beleid op het gebied van natuur en landschap. Het plangebied van Windpark Ospeldijk bevindt zich niet in dit uitsluitingsgebied. Zie paragraaf 3.3.2. van de ruimtelijke onderbouwing.

Op grond van de uitgevoerde onderzoeken is de verwachting dat in het kader van de Wnb de ontheffing kan worden verleend.

Winterperiode

Aangezien sommige soorten slechts in de winterperiode over het plangebied trekken of daarin aanwezig zijn, zijn aanvullende telling verricht om het effect op deze soorten te onderzoeken. Uit deze tellingen zijn geen belemmeringen naar voren gekomen.

3.7 Licht

Obstakelverlichting

Op grond van internationale burgerluchtvaartregelgeving hanteert de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T), met het oog op luchtvaartveiligheid eisen voor het aanbrengen van obstakelmarkering en obstakelverlichting op windturbines. Deze eisen zijn gebaseerd op internationale afspraken over obstakelverlichting die nog niet in nationale wetgeving zijn verankerd. Onlangs zijn de normen aangepast, ter beperking van lichthinder met behoud van luchtvaartveiligheid. Om aan de normen te voldoen zijn meerdere varianten van verlichting mogelijk. Naast de 'traditionele' variant zoals die tot voor kort was voorgeschreven, is het nu mogelijk om reductie van verlichting toe te passen op momenten dat voor de luchtvaartveiligheid volstaan kan worden met minder (sterke) verlichting. Aanvragers hebben een verlichtingsplan uitgewerkt dat is gebaseerd op de (nieuwe) eisen van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T). In het verlichtingsplan wordt gestreefd naar een minimale zichtbaarheid van de verlichting vanaf de grond binnen de grenzen van de geldende regelgeving. Windpark Ospeldijk zal worden voorzien van witte, knipperende dagverlichting en rode, vast brandende nachtverlichting. Daarnaast zal ook gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om de lichtintensiteit te regelen in afhankelijkheid van de zichtbaarheid in de schemer- en nachtluchtperiode. Bij goed zicht wordt de lichtintensiteit gereduceerd. Dit leidt tot de minste lichthinder voor de omgeving.

3.8 Gezondheid

Naar de effecten van windturbines op de gezondheid door omwonenden, is door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in 2013 onderzoek gedaan⁷. Het geluid van windturbines is minder luid dan van andere bronnen, zoals verkeer en industrie, maar wordt sneller als hinderlijk ervaren. Dit wordt vooral veroorzaakt door het karakter van het geluid (zoeven en zwiepen).

⁷ Windturbines: Invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden", RIVM Rapport: 200000001/2013, I. Van Kamp e.a.

In 2015 heeft het Kennisplatform Windenergie (RIVM, RuG, GGD Amsterdam en ECN) een “Kennisbericht Geluid van windturbines” uitgebracht. Hieruit blijkt dat op basis van de beschikbare studies een duidelijk verband is aangetoond tussen windturbines en hinder. Tussen (laagfrequent) windturbinegeluid en gezondheidseffecten, zoals vermoeidheid, hoge bloeddruk en windturbinesyndroom is geen verband aangetoond.

Naast de blootstelling aan geluid spelen persoonlijke factoren en de feitelijke situatie een rol bij de mate waarin mensen hinder door windturbines ervaren. Zo blijkt dat mensen bij gelijke geluidsniveaus meer hinder ondervinden als zij vanuit huis een windturbine kunnen zien. Ook economische aspecten beïnvloeden hinder door windturbines: mensen die een economisch belang hebben bij een windturbine rapporteren minder hinder. Andere factoren waarmee bij de interpretatie van hinderscores rekening moet worden gehouden, zijn de mate waarin mensen gevoelig zijn voor geluid, de afbreuk van privacy en sociale acceptatie.

Geconcludeerd wordt dat sommige mensen hinder ervaren (zoals irritatie, boosheid en onbehagen) als zij het gevoel hebben dat hun omgevings- of levenskwaliteit verslechtert door de plaatsing van windturbines. Hierdoor kunnen gezondheidsklachten ontstaan. Op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten is voor directe effecten van windturbines op de gezondheid geen bewijs.

Uit onderzoek van TNO⁸, blijkt dat bij de wettelijke grenswaarde van 47 dB Lden circa 8% van de omwonenden die deze geluidbelasting ondervinden binnenshuis ernstig gehinderd is. Stress door chronische hinder of het gevoel dat door de windturbines de omgevings- of levenskwaliteit afneemt, kan een negatieve invloed hebben op de gezondheid en het welbevinden van mensen die in de buurt van windturbines wonen. Ook andere aspecten zoals slagschaduw, waarschuwingslichten en andere visuele aspecten spelen hierbij een rol. Andere gezondheidseffecten, waarvan windturbinegeluid de oorzaak zou zijn (zoals vermoeidheid, hoge bloeddruk, windturbinesyndroom), zijn uit epidemiologische studies niet naar voren gekomen. Wel zijn er zowel in Nederland als daarbuiten mensen die hun gezondheidsklachten toeschrijven aan windturbines in hun omgeving.

Nederlandse geluidnormen

In het Activiteitenbesluit zijn grenswaarden vastgelegd, o.a. voor geluid van windturbines. De geluidsnorm van 47 dB (op basis van Lden) en 41 dB (op basis van Lnight) uit het Activiteitenbesluit gelden voor iedere windturbine, tijd- en plaats onafhankelijk. De geluidnormering voor windturbines is door een transparante regelgevingsprocedure tot stand gekomen op basis van een afweging tussen het te verwachten percentage hinder en de noodzaak om meer duurzame energie op te wekken. Uit de Nota van toelichting bij de wijziging van het Activiteitenbesluit over het in werking hebben van een windturbine volgt dat bij de totstandkoming van de genoemde geluidnormen een uitgebreide belangenafweging heeft plaatsgevonden. Daarbij is ook stil gestaan bij de tegen de geluidnormen geuite bezwaren in inspraakreacties. Bij het vaststellen van de geluidsnormen is door de overheid de overweging gemaakt dat een percentage van circa 8% ernstig gehinderden binnenshuis aanvaardbaar is.

In de ruimtelijke onderbouwing zijn alle relevante effecten beschreven, zo ook geluidhinder, de effecten van slagschaduw en de visuele hinder. Effecten zijn, waar mogelijk, kwantitatief of meetbaar en ook op kaart in beeld gebracht. De vertaling van de genoemde effecten naar gevolgen voor de

⁸ Hinder door geluid van windturbines”, TNO: kenmerk 2008-D-R1051/B van oktober 2008

gezondheid van omwonenden is onderwerp van discussie. Gezondheidseffecten, zoals slaapverstoring, worden niet alleen bepaald door geluidhinder, slagschaduw en visuele hinder, maar ook bijvoorbeeld door de mate van betrokkenheid, financieel voor- of nadeel bij de turbines en de houding ten opzichte van duurzaamheid en landschap. Een eenduidige relatie tussen gezondheidsklachten en windturbines is vooralsnog niet wetenschappelijk vastgesteld. Er is derhalve geen aanleiding om te stellen dat het besluit over dit windpark niet kan worden genomen.

Reactie op zienswijzen

Zienswijze 1: Bewoners Hoge Zij 2, Helmond

Deze zienswijze heeft betrekking op:

- ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost);
- ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West).
- ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost), kadastrale percelen O 701 en O 850 in Ospeldijk;
- ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West), kadastrale percelen O 250 en O 402 in Ospeldijk.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
1	a	Als voorstanders van windmolens voor energieopwekking willen indieners hun zienswijze geven op bovenstaande ontwerpverklaringen en ontwerpbesluiten. Indieners omarmen het milieuvriendelijke aspect van windmolens en zijn mede daarom van mening dat wanneer milieu en natuur hoog in het vaandel staan dat juist bij plannen voor windmolens er alles aan gedaan moet worden om schade aan milieu en natuur zoveel mogelijk te beperken. Bij het besluitvormingsproces voorafgaande aan deze tot nu toe tot stand gekomen plannen is de nadruk gelegd op economische zaken waarbij het meeprofiten door de omwonende als erg belangrijk werd gevonden, aldus indieners. Indieners stellen dat milieu en natuur hierbij nauwelijks een rol hebben gespeeld. Op zich begrijpelijk omdat hiervoor onderzoeken nodig zijn die kostbaar zijn en die je niet zomaar voor 13 plannen op voorhand laat uitvoeren, aldus indieners. Het is daarom belangrijk dat in de fase waarin de plannen nu verkeren extra aandacht wordt besteed aan milieu en natuur.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Onderzoeken algemeen' (3.2) en 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
1	b	Indieners zien dat ondanks eerdere meldingen op bijeenkomsten die georganiseerd zijn, aan bepaalde zaken op dit gebied niet op een juiste wijze is gehandeld. Het betreft hier de bescherming van vogels en in dit geval specifiek de Blauwe Kiekendief. De Blauwe kiekendief wordt in de natuurtoets op bladzijde 61 in tabel 12.4 vermeld. De tabel geeft een overzicht van vogelsoorten die incidenteel slachtoffer (<1 slachtoffer per jaar) kunnen worden in de gebruiksfase van Windpark Ospeldijk (criterium 2c in bijlage 5). Criterium 2c in bijlage 5 vermeld het volgende: Soorten die in kleine aantallen (<100 ex/jaar) in het plangebied voorkomen/passeren en waarvan het absolute aantal slachtoffers verwaarloosbaar is, omdat de aanvaringskans voor een individu van alle soorten vogels sowieso zeer klein is. Aantallen	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Onderzoeken algemeen' (3.2) en 'Ecologie' (3.6). Vanwege de beschermde diersoorten waarbij overtreding van een verbodsbepaling van Wet natuurbescherming niet voorkomen kan worden, is een ontheffing aangevraagd. Mede op basis van de hiervoor opgestelde Natuurtoets is de verwachting dat een ontheffing kan worden verleend. Gedeputeerde Staten is hiervoor het bevoegde gezag.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	aanvaringsslachtoffers voor soorten die in deze stap afvallen zijn zeer klein (minder dan 1 ex per jaar), zodat op voorhand zeker is dat de sterfte niet te voorzien is en dus incidenteel is. Dit lezende trek je al snel de conclusie dat het risico dat de blauwe kiekendief slachtoffer wordt verwaarloosbaar is. Echter als je dit "verwaarloosbare" risico afzet tegen de populatie van de Blauwe Kiekendief en de zeldzaamheid, dan dient men dit toch anders te bekijken. De Blauwe Kiekendief is door de vogelbescherming opgenomen in het Actieplan Bedreigde Vogels (uitgave 2015). Slechts 11 vogelsoorten zijn hierin opgenomen. Volgens dit plan van de Vogelbescherming waren er in 2012 nog maar 16 paren in Nederland. Kijk je op www.sovon.nl dan zie je dat het aantal niet broedvogels in Nederland afneemt en ruim onder de 200 exemplaren ligt (circa 175). Over het gedrag van de Blauwe Kiekendief meldt Sovon het volgende: De broedvogels van het Waddengebied lijken tegenwoordig merendeels in de eigen regio of zuidelijk tot in Zeeland en Limburg te overwinteren. Enkele honderden noordelijke vogels overwinteren verspreid over het land. Ze gebruiken gezamenlijke slaapplekken in hoogveen- en heidegebieden, moerassen en boerenland waar tot enkele tientallen vogels bijeenkomen. Streng winterweer in ons land en ten noordoosten daarvan zorgt vaak voor enige toestroom van Blauwe Kiekendieven. Het aandeel volwassen mannetjes varieert per winter en per regio, maar is in het oosten van het land doorgaans hoger dan in het westen. De doortrek vindt in het voorjaar plaats tussen eind februari en half mei, zonder duidelijke piek. De najaarstrek speelt zich grotendeels in oktober en begin november af. Tot diep in de winter kunnen verplaatsingen optreden. In de bijlage 2 van de Quicksan flora en fauna is de volgende disclaimer opgenomen: Het systeem is in opbouw en dus niet geheel betrouwbaar. De opmerking dat nader (veld-)onderzoek noodzakelijk kan zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten is voor de Blauwe Kiekendief dan ook van toepassing. Uit diverse bronnen blijkt de aanwezigheid van de Blauwe kiekendief. Als men op www.waarnemingen.nl kijkt dan ziet men dat in de directe omgeving en op de locatie zelf van het beoogde windmolenpark vele waarnemingen zijn geweest in het afgelopen jaar. Dit is begrijpelijk omdat De Groote Peel voldoet aan het soort gebied waar de Blauwe Kiekendief graag overwinterd. Overigens		

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	blijkt uit meerdere bronnen dat de Blauwe Kiekendief sinds jaar en dag in deze omgeving wordt waargenomen. Hiervoor kunt u bijvoorbeeld ook www.waarnemingen.nl raadplegen. Zelfs Staatsbosbeheer maakt melding in hun brochures van de aanwezigheid van de Blauwe Kiekendief. Uit een schrijven van de Vogelwerkgroep Nederweert blijkt dat bij een telling op 5 oktober 2002 er vier Blauwe Kiekendieven zijn waargenomen. De waarnemingen zijn dus niet sporadisch maar structureel. De nationale windmolenrisicokaart voor vogels geeft het volgende aan: Voor sommige kwetsbare vogelsoorten (deze zijn opgenomen in bijlage 4 van de Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels) is uit voorzorg extra ruimte om het leefgebied opgenomen. Voor de afstand is gebruik gemaakt van de (minimum)normen, die in verschillende Europese landen worden gehanteerd. In bijlage 4 van de nationale windmolenrisicokaart voor vogels wordt deze afstand voor de Blauwe Kiekendief gesteld op 4500 meter. Deze afstand reikt veel verder dan het gebied dat in de onderzoeken (Natuurtoets Windpark Ospeldijk, Bureau Waardenburg bv, 14 december 2017; Quickscan beschermde natuurwaarden Windpark Ospeldijk, Bureau Meervelt, 29 november 2017;) is betrokken. De Resultaten van de uitgevoerde onderzoeken zijn daarom te beperkt en te algemeen. Zoals de onderzoeken uitgevoerd zijn en de kwalificatie die men aan de Blauwe Kiekendief heeft gegeven (criterium 2c in bijlage 5) zorgt dit er voor dat deze zeldzame vogel nooit een belemmering in Nederland zou kunnen vormen voor windmolens. Duidelijk is dat in het van toepassing verklaarde criterium de mate van zeldzaamheid en kwetsbaarheid geen rol hebben gespeeld. Deze criteria buiten beschouwing laten is onjuist Hoe zeldzamer en hoe kwetsbaarder de vogelsoort is zou juist tot een betere bescherming moeten leiden. Door de zeldzaamheid buiten beschouwing te laten wordt het risico niet afgezet ten opzichte van de populatie. Er worden minimaal 2 vogels waargenomen (mogelijk meer) en dit is meer dan 1% van de hele populatie in Nederland. Als men kijkt naar de in de Natuurtoets beschreven 1%-mortaliteitsnorm dan komt men gegarandeerd boven deze 1% uit van deze norm. De 1%-mortaliteitsnorm is het aantal vogels dat 1% van de natuurlijke sterfte van de te toetsen populatie representeert. Deze norm is soortspecifiek aangezien de populatiegrootte en de mortaliteit (de twee variabelen die de 1%-mortaliteitsnorm bepalen) voor alle soorten anders is. De levensverwachting van een volwassen Blauwe Kiekendief is zeven jaar en de onderhavige populatie 2-4. Uitgaande van 4 komt dit neer op $1/7 \times 4 \times 0,01 = 0,0057$. Uitgaande van 2 is dit 0,0029.		

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	Hieruit kan men concluderen dat zelfs een hele kleine kans op calamiteiten van kleiner dan 0,57% per jaar al te veel kan zijn. Uit het feit dat in de Nationale Windmolenrisicokaart de meest grote afstand van alle kwetsbare vogelsoorten wordt aangehouden van maar liefst 4500 meter voor de Blauwe Kiekendief kan men concluderen dat deze Blauwe kiekendief de meest kwetsbare vogelsoort is en dus de kans op calamiteiten extra groot. Het doden van vogels als gevolg van de exploitatie van windturbines kan door het bevoegd gezag worden beschouwd als een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 van de Wet natuurbescherming. In de Handreiking Flora en faunawet, DLG 2008, staat het volgende: "Wanneer hooguit enkele slachtoffers per jaar worden verwacht van soorten waarvoor dit op populatieniveau geen effecten heeft, is er sprake van incidentele ongelukken waarvoor geen ontheffing nodig is." Waar in de natuurtoets aan voorbij wordt gegaan is de zinsnede "waarvoor dit op populatieniveau geen effect heeft". Dit effect is namelijk wel aanwezig als het hier gaat om meer dan 1% van een populatie van minder dan 200 Blauwe Kiekendieven in Nederland en een plaatselijke populatie van 2-4 exemplaren. Er is geen ontheffing aangevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 van de Wet natuurbescherming in relatie tot de Blauwe Kiekendief. Dit had wel moeten gebeuren. Effecten op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken populaties zijn namelijk niet met zekerheid uitgesloten en dus is ontheffing noodzakelijk. Het verstrekken van deze ontheffing is echter niet mogelijk als men kijkt naar artikel 3.3 Lid 4 van de wet natuurbescherming. Artikel 3.3 Lid 4 van de wet natuurbescherming luidt als volgt: Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden: • a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing; • b. zij is nodig: - o 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; - o 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer; - o 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren; - o 4°. ter bescherming van flora of fauna; - o 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of		

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of o 6°.om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; • c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Aan punt “a”. wordt niet voldaan en wel om de volgende reden:. Er werden in totaal zeven principeverzoeken met in totaal dertien plannen ingediend door initiatiefnemers waarvan er één werd teruggetrokken. De zes overgebleven verzoeken zijn beoordeeld en uiteindelijk zijn drie initiatieven voorgelegd aan de gemeenteraad. Bij deze initiatieven en de beoordeling daarvan hebben natuurtoetsen geen weging gehad in de besluitvorming omdat dergelijke onderzoeken simpelweg niet waren uitgevoerd. Wat een belangrijk argument bleek te zijn in deze besluitvorming was in welke mate de omgeving financieel mee profiteerde. Dit betekend dat er voldoende alternatieven zijn voor een andere bevredigende oplossing zeker als men het meeprofiteren van de omgeving buiten beschouwing laat of minder zwaar meeweegt. Er is meer naar de aard van de initiatiefnemers gekeken dan naar de locatie zelf. Hadden deze initiatiefnemers een andere locatie in handen gehad dan had naar alle waarschijnlijkheid deze initiatiefnemers op deze andere locatie de voorkeur gekregen. Het plan Frenkenbaan valt overigens ook af vanwege dezelfde argumenten als dit plan. Aan punt “b” wordt ook niet voldaan. De zes beschrijvingen zijn geen van alle van toepassing. Ook aan punt “c” wordt niet voldaan. Zie hiervoor het eerder betoog dat duidelijk maakt dat het wel een verslechtering is van de instandhouding van de desbetreffende soort omdat bij minder dan 200 exemplaren in Nederland ieder exemplaar telt. Ook willen we nog opmerken dat in hoofdstuk 12 van de natuurtoets op een naar onze mening niet goede wijze wordt omgegaan met de mortaliteitsnorm. Het volgende staat vermeld in dit hoofdstuk: “De voorziene sterfte van lokaal verblijvende vogels (stap 3C) is getoetst aan de Nederlandse populatie van de soort. Omdat van deze soorten de meeste slachtoffers in Windpark Ospeldijk voorzien worden onder vogels die buiten het broedseizoen in het plangebied verblijven, is de voorspelde sterfte getoetst aan de		

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	Nederlandse nietbroedvogelpopulatie.” <i>Het testen aan de Nederlandse populaties is een onzinnige en nietszeggende toets omdat de populatie in de rest van Nederland geen risico loopt. Door op dergelijke grote schaal de mortaliteitsnorm te benaderen wordt het risico uit zijn verband getrokken en gebagatelliseerd. Het mag duidelijk zijn dat op een andere dan landelijke schaal naar de populatiegrootte gekeken dient te worden. De meest logische insteek is de lokale populatie te gebruiken voor de mortaliteitsnorm en niet de Nederlandse populatie. Door dit te doen zal men tot hele andere cijfers komen.</i> Wij beschouwen het toetsen aan de Nederlandse populatie als een werkwijze om per definitie binnen de “eigen gemaakte en gewenste normen” te blijven en de schade aan de vogelpopulaties mooier voor te spiegelen dan ze zijn. Als we met deze benadering op iedere hectare in Nederland een windmolen zouden plaatsen dan zou dit geen problemen opleveren voor de vogelstand zolang de vergunning maar niet over te veel molens gaat. Dit is natuurlijk en onzinnig onderzoek. Bij de zeldzame vogel is de kans op calamiteiten te klein en bij de niet zeldzame vogel maakt het niet uit omdat de Nederlandse populatie zo groot is. Dit zijn de enige twee conclusies die de werkwijze in de natuurtoets kunnen opleveren. U kunt iedere vogelsoort op iedere willekeurige locatie in Nederland toetsen met de toegepaste methodes en de conclusie zal altijd zijn: “Geen probleem”. Op basis van bovenstaande zienswijze argumenten en informatie verzoeken indieners om de onderhavige ontwerpbesluiten en omgevingsvergunningen niet te verlenen.		

Zienswijze 2: Bewoners Langstraat 19, Meijel

Deze zienswijze heeft betrekking op:

- de ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost), kadastrale percelen O 701 en O 850 in Ospeldijk;
- de ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West), kadastrale percelen O 250 en O 402 in Ospeldijk.

Door de bewoners van Langstraat 19, Meijel zijn per afzonderlijke brief ten aanzien van de raad van de gemeente Nederweert zienswijzen ingediend met betrekking op:

- de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost);
- de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West).

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
2	a	Bovengenoemde twee ontwerp omgevingsvergunningen maken de komst van een viertal windturbines mogelijk op circa 900 meter afstand van de woning van indieners. De gronden waarop de vier windturbines zijn voorzien hebben een agrarische bestemming.	Ter kennisgeving aangenomen.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	b	Indieners stellen dat zij rechtstreekse negatieve feitelijke gevolgen zullen ondervinden mocht het onderhavige windpark worden gerealiseerd. Indieners kunnen zich dan ook in het geheel niet verenigen met de komst van dit windpark, zeker niet zonder -zoals bij andere omwonenden wel het geval is geweest- hiervoor een financiële tegemoetkoming te krijgen. Hiertoe hebben indieners voorafgaand aan de terinzagelegging van het onderhavige ontwerpplan verzocht om hun woning te voorzien van zonnepanelen, dit ter compensatie van de te verwachten overlast door het windpark; ook hier staan indieners nog steeds voor open.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Procedure algemeen' (1.4), 'Draagvlak' (1.6) en 'Woon- en leefklimaat algemeen' (3.1). Voor eventuele gevolgen voor de waarde van objecten wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Waarde woningen' (2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	c	In de eerste plaats merken indieners op dat windenergie een achterhaalde vorm van duurzame energie is met veel nadelen voor de omgeving. In dit opzicht zou het verstandiger zijn om te kiezen voor een andere vorm van duurzame energie zoals zonneparken en zeker ook windenergie op zee. Indieners betwijfelen ook of windenergie op land kosteneffectief is, komt hen voor dat windturbines niet de meest effectieve manier is om te voldoen aan de nationale doelstellingen voor duurzame energie. Nut en noodzaak voor het onderhavige windpark ontbreekt aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak' (1.1) en 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	d	Tevens wordt hierover door indieners opgemerkt dat conform provinciaal beleid het maatschappelijk effect van windenergie gemaximaliseerd dient te worden. Hierbij is de provincie van mening dat windenergie een economische kans biedt voor de directe omgeving, aldus indieners. Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij de windturbines wonen of ondernemen worden in staat gesteld te profiteren van de opbrengsten van de windturbines	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Draagvlak' (1.6).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	e	De provincie wil dat de opbrengst van de windturbines zoveel mogelijk ten goede komt aan de leefgemeenschap waar de windturbines worden geplaatst, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3),	De reactie geeft geen reden tot

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Ter plaatse zijn zeer weinig woningen gelegen, waardoor opgewekte energie over grote afstanden vervoerd moet worden. Het spreekt volgens indieners voor zich dat de realisering van een windpark bij bijvoorbeeld een industrieterrein veel effectiever/ kostenefficiënter is. De voorziene situering van het onderhavige windpark sluit volgens indieners dan ook in het geheel niet aan bij het provinciale beleidsvoornemen om het maatschappelijk effect van windenergie te maximaliseren.	'Procedure algemeen' (1.4) en 'Draagvlak' (1.6).	aanpassing.
2	f	Ook wordt door indieners opgemerkt dat onder de bewoners in de omgeving er in het geheel geen draagvlak is voor de komst van een windpark. Zeker bovengenoemd voorbeeld van energieopwekking op zee zou veel minder bezwaarlijk zijn, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2) en 'Draagvlak' (1.6).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	g	Tenslotte merken indieners op dat het windpark is gesitueerd op de rand van Nederweert, direct tegen de gemeente Meijel, in welke gemeente indieners woonachtig zijn. Indieners stellen dat door deze situering van de door de gemeente Nederweert gewenste windturbines bewoners van de gemeente Meijel, waaronder aldus indieners, worden geconfronteerd met de nadelige effecten hiervan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Woon en leefklimaat algemeen' (3.1). In toevoeging daarop wordt opgemerkt dat voor zover sprake is van gemeente overschrijdende gevolgen deze zijn meegenomen in de uitgevoerde onderzoeken. Tevens voldoet het plan op de locatie aan de provinciale normen en criteria.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	h	Uit het verrichte akoestisch onderzoek blijkt dat op de woning van indieners de geluidswaarden van 47 dB Lden en 41 dB Lnight door het windpark niet worden overschreden, waardoor de ontwikkeling valt binnen de grenswaarden van het Activiteitenbesluit. Indieners benoemen dat op de woning van indieners sprake zal zijn van geluidsbelastingen van 41,21 dB Lden en 34,89 dB Lnight. Ondanks dat de grenswaarden van het Activiteitenbesluit niet zouden worden overschreden zal de geluidsbelasting op de woning van cliënten flink toenemen vergeleken met de huidige situatie. Van belang is dat in de huidige situatie in dit agrarische landschappelijke gebied sprake is van zeer lage geluidswaarden. De reden voor indieners om hun woning te kopen was ook veelal ingegeven door de rustige ligging in landschappelijk gebied. Indieners vinden de forse toename aan geluidsbelasting, zowel overdag, in de avond als 's nachts, onaanvaardbaar. Ook in dit kader merken indieners op dat de plaatsing van een windpark bij een industrieterrein veel beter zou zijn, van geluidhinder voor de omgeving is dan geen sprake. Tevens vrezen indieners voor hinder van laagfrequent geluid. In het akoestisch onderzoek behorend bij de onderhavige ontwerp-beschikkingen is dit niet dan wel onvoldoende onderzocht.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Geluid' (3.3). Naast dat de geluidbelasting op de woning van indieners voldoet aan de wettelijke normen is de belasting ook uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar geacht door de gemeente. De toename van de geluidbelasting hangt inherent samen met de keuze om op deze locaties op grootschalige wijze duurzame energie te produceren. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
2	i	Indieners benoemen dat vanwege de vliegveiligheid windturbines moeten worden voorzien van een lampje, de zogeheten 'obstakelverlichting'. Zoals aangegeven zijn de windturbines voorzien in agrarisch gebied met weinig bebouwing, waar het 's nachts vrijwel geheel donker is. De obstakelverlichting zal aldus heel goed zichtbaar zijn, aldus indieners. Indieners vrezen lichthinder door deze obstakelverlichting.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Licht' (3.7). De mate van lichthinder op de woning van indieners wordt gezien de afstand (van circa 900 meter) tot de windturbines ruimtelijk aanvaardbaar geacht. Tevens zal, indien daartoe de mogelijkheid bestaat, de lichthinder zo veel mogelijk worden beperkt.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	j	De bewegende schaduw die ontstaat als de zon op de draaiende rotorbladen van windturbines valt, wordt aangeduid met de term slagschaduw. Indieners vrezen hinder als gevolg van deze bewegende schaduw effecten van de windturbines.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Slagschaduw' (3.4). Het perceel van indieners is bij het onderzoek naar slagschaduw (zie bijlage 7 bij de ruimtelijke onderbouwing) meegenomen. Uit het onderzoek blijkt dat het perceel buiten de 5-uurs contour valt. De slagschaduwduur is hiermee beperkt en is overschrijding van de norm uitgesloten.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	k	Indieners zijn van mening dat plaatsing van het windpark zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het grootschalige open agrarische landschap. Indieners benoemen dat in de ruimtelijke onderbouwing over de landschappelijke inpassing van het windpark wordt opgemerkt dat: <i>De gemeente Nederweert streeft naar het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied. Voor het behoud van de bestaande groenstructuur is ook het behoud van de aanwezige landschapselementen van groot belang,</i> en: <i>het behoud van de op de kaart aangegeven landschapselementen komt niet in het geding door de realisatie van Windpark.</i> Indieners stellen dat de suggestie wordt gewekt dat nu de landschapselementen niet in het geding komen, het behoud van de bestaande groenstructuur in het	De toevoeging van windturbines leidt wel tot toevoeging van een extra structuur in het landschap. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.7).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		buitengebied gegarandeerd is. Dit is niet het geval, aldus indieners. Immers, behoud van de aanwezige landschapselementen is volgens indieners slechts een onderdeel van het behoud van de bestaande groenstructuur. Het spreekt voor zich dat de komst van een viertal windturbines met een tiphoogte van maar liefst 210 meter de bestaande groenstructuur ernstig geweld aandoet, aldus indieners. De vier windturbines zullen volgens indieners een groot visueel effect hebben op het agrarische (groene) landschap. Indieners zijn van mening dat plaatsing van de windturbines leidt tot een onaanvaardbare aantasting van het landschap.		
2	l	Mocht de onderhavige ontwikkeling van het windpark op korte afstand van de woning van indieners doorgang vinden dan zal dit leiden tot een flinke waardedaling van hun woning, aldus indieners. Indieners stellen dat potentiële kopers zullen worden afgeschrikt door de vier windturbines met een tiphoogte van 210 meter. Indieners geven nu reeds aan een verzoek tot tegemoetkoming in planschade in te dienen mocht het onderhavige plan onverhoopt doorgaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Waarde woningen' (2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
2	m	Indieners stellen dat gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de onderhavige ontwerpvergunningen berusten op onjuiste en ondeugdelijke gronden. Namens cliënten verzoek ik u deze omgevingsvergunningen niet te verlenen.	Gezien de reacties onder a tot en met l leidt de reactie niet tot aanpassing.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 3: Bewoners Meijlsedijk 88, Ospeldijk

Betrekking op:

- een ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost), kadastrale percelen O 701 en O 850 in Ospeldijk;
- ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West), kadastrale percelen O 250 en O 402 in Ospeldijk.

Door de bewoners van Meijlsedijk 88, Ospeldijk zijn afzonderlijk zienswijzen ingediend die betrekking hebben op:

- een ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost);
- een ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West).

3	a	Indieners benoemen dat iedereen weet en niet langer zal ontkennen dat hernieuwbare energie nodig is om in onze toekomstige behoeften te voorzien. Indieners benoemen dat zij weten dat we met z'n allen duurzamer moeten gaan leven. Duurzaamheid is onderhand een modewoord geworden, een containerbegrip, maar waarbij vaak slechts 1 aspect van dit begrip naar voren komt. Ter herinnering: volgens Wikipedia is duurzaamheid de term die gebruikt wordt voor alle acties die erop gericht zijn de negatieve gevolgen van het handelen van de mens op zijn omgeving te minimaliseren, aldus indiener. Of nog, de drie P's: people (mensen), profit (winst) en planet (aarde), bedacht medio jaren '90 al door John Elkington en ook in Nederland aangehaald door onder andere het platform duurzaamheid.nl.	Ter kennisgeving aangenomen, voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	b	Bij de plannen voor het plaatsen van dit eerste windmolenpark in de gemeente Nederweert - indieners stellen dat zij begrijpen dat nummer 2 en 3 al in de spreekwoordelijke pijlpijn zitten- is volgens indieners zeker gekeken naar de p van profit (winst), zoals indieners zien in de aanvragen en bijlagen en zoals zij konden horen op de verschillende bijeenkomsten voor buurtbewoners. Ook een deeltje van een andere p, die van planet (aarde) is duidelijk: hernieuwbare energie, aldus indieners. Trouwens op de wereldtop in 2002 is de profit (winst) al veranderd in prosperity (welvaart) om nog meer het belang van maatschappelijke winst te benadrukken en minder de economische Winst, aldus indieners.	Ter kennisgeving aangenomen, voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	c	De p van people (mensen) en het andere deel van de p van planet (aarde) zijn volgens indieners misschien wat onderbelicht en dat willen indieners even toelichten in hun zienswijze. 1) Mensen. In de aanvraag en buurtvergaderingen wordt/werd ruim en royaal gesproken over vergoedingen voor de buurtschappen. 2) Mensen. Indieners vinden dat bepaalde aspecten van een eventueel gevolg van het windturbinepark op de gemeenschap niet of te weinig onderzocht is. 3) Aarde. Indieners hebben de indruk dat het effect op het nabij gelegen milieugebied verder moet uitgediept worden alvorens conclusies te trekken.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Woon- en leefklimaat algemeen' (3.1), 'Onderzoeken algemeen' (3.2) en 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

3	d	Betreft de mensen. Indieners benoemen dat in de buurtvergaderingen werd gesproken over een vergoeding voor de buurtschappen (het omgevingsfonds). Hierover wordt ook gesproken in de in te kijken stukken. Er wordt gesproken over een klankbordgroep waar inwoners van de buurtschappen kunnen gaan beslissen over hoe deze vergoeding wordt ingezet. In de Ruimtelijke onderbouwing Windpark Ospeldijk wordt hierover gesproken in 6.3 Stakeholders en profijtplan, alsook in Bijlage 12 Communicatie en participatieplan, 2.3 Organisatie van betrokkenen - Klankbordgroep. Op de vergadering van 5 oktober 2017 werd hierover gesproken en werden hier ook intekenlijsten voor rondgedeeld. Indieners en verschillende bureaus hebben zich hiervoor aangemeld, maar helaas is er nooit reactie op gekomen, aldus indieners. Indieners benoemen dat er op 1 en 8 februari terugbijeenkomsten voor de inwoners van Ospeldijk zijn geweest, waar -zeker op 1 februari aangezien indiener daar zelf aanwezig was, maar ook op 8 februari volgens aanwezigen aldaar- opmerkingen zijn gekomen uit het publiek over de betreffende klankbordgroep. Indiener benoemt dat hier terug intekenlijsten van zijn gekomen, waar indiener zich ook voor aangemeld heeft, waarna deze keer wel bevestiging via e-mail kwam en dat er na de carnavalsvakantie mee gestart zou worden. Hier is nooit op teruggekomen, aldus indiener. Indiener benoemt dat op de vergadering van 5 oktober 2017 er verwarring is ontstaan over een gebied van 1500 meter rond het windturbinepark. Dit is daarna gecorrigeerd, woordelijk naar het hele buurtschap Ospeldijk. In bijlage 12 wordt wederom de hele buurtschap Ospeldijk genoemd. Maar een exacte definitie van buurtschap Ospeldijk is er niet, ook op nederweert.nl is er geen vermelding van "buurtschap Ospeldijk". Indiener benoemt dat er nog steeds geen klankbordgroep is. En wie mee deelt in het omgevingsfonds is niet 100% duidelijk, aangezien het veelgenoemde buurtschap Ospeldijk niet gedefinieerd is. Wat indieners betreft is er aan een duidelijk onderdeel c.q. voorwaarde voor dit project nog geen invulling gegeven.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), en 'Draagvlak' (1.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
---	---	--	--	--

3	e	Het effect op mensen. De meeste bewoners -waaronder indieners zelf - zijn in deze buurt komen wonen omwille van omgevingsfactoren. De aanwezigheid van de Groote Peel, een natuurgebied zonder enige horizonvervuiling, niet uniek in Nederland maar toch bij na uniek. Indiener benoemt dat op tien minuten wandelen de kom van Ospeldijk uit je je waant ergens ver weg op vakantie, met het idee dat de bewoonde wereld een dagreis weg is. Getuige hiervan ook de volzette parkings aan het bezoekerscentrum zodra het weer het enigszins toelaat, aldus indiener. Een groot aantal inwoners -waaronder ook indieners- in deze regio heeft hun tuin zodanig ingericht dat ze optimaal kunnen profiteren van het weidse uitzicht. Recreatiebedrijven doen goede zaken in deze buurt, camperplaatsen en campings komen er bij of groeien door, landbouwbedrijven zien in het kader van de verduurzaming een uitgelezen kans om een horeca/recreatietak gaan uit te baten, aldus indiener. Indieners leren uit de aanvragen dat de maximale tiphoogte van de molens 210 meter wordt. Indieners leren ook uit bijeenkomsten en nieuwsbrieven waar vragen van bezorgde burgers beantwoord worden (nieuwsbrief 23/10/2017 Newecoop) dat het ook zeker niet lager wordt, omwille van duidelijk aangehaalde economische redenen, aldus indieners. Wat indieners niet leren als buurtbewoners uit bijeenkomsten en voorlichting, is dat molens met een tiphoogte van 210 meter nog niet zo talrijk zijn in Nederland. Wat indieners kunnen terugvinden is dat de hoogste momenteel op de Borkumkade in Eemshaven staat met een tiphoogte van 200 meter (Persbericht RTV Noord 26 april 2017), en dat de installatie toch zo uniek is dat ze "m zelfs een naam hebben gegeven, de David (Persbericht RTV Noord 15 juni 2017). Opmerkelijk hierbij te vermelden is volgens indieners dat het dichtstbijzijnde dorpje (Oudeschip) zich op 3.2km bevindt (eigen meting Google Maps). Bewoners in deze regio waren al gewend aan molens die ongeveer de helft lager zijn. Het mag gezegd dat als je de regionale pers naleest in de provincie daar dat men sinds de komst van deze giganten net iets anders kijkt naar de molens, in negatieve zin weliswaar, aldus indiener. Ter info benoemen indieners dat de installaties van het windturbinepark in Ospeldijk staan op een paar honderden meters van de eerste woonhuizen, de Meijelsedijk en bijhorende bebouwing op het dichtste punt op 1.9km (eigen meting Google Maps).	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.5).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	f	Volgens indieners worden een aantal effecten niet onderzocht in de aanvragen: i. Het effect van de horizonvervuiling op inwoners die dit niet gewend zijn. ii. Het blijkbaar unieke karakter in Nederland van deze	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Onderzoeken algemeen' (3.2), 'Economische uitvoerbaarheid (en Landschap' (3.5.).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

		hoogte van molens zo dicht bij bebouwing. iii. Het effect op de lokale economie, met name de recreatie. iv. Het effect op de waarde en aantrekkelijkheid van het vastgoed in deze regio. Als voorbeeld: Ospeldijk heeft al zeer weinig voorzieningen (winkels, sport, school, ...), het iets verder gelegen Ospel al iets meer, maar indieners geven aan dat het beperkt blijft. De vrije horizon is dus hier een belangrijke plus in de bepaling van de waarde van vastgoed volgens indieners. Volgens indieners staat niet alleen de economische waarde van het vastgoed, maar ook de aantrekkelijkheid van het gebied onder druk. Immers, waarom kiezen jonge gezinnen voor het buitengebied. In ieder geval niet in de eerste plaats voor de voorzieningen, aldus indieners.		
3	g	Natuur. Het effect van het Windturbinepark op de natuur en met name het natuurpark de Groote Peel. De Groote Peel is 1 van de slechts 6 natuurgebieden in Limburg (slechts want de gemiddelde provincie in Nederland heeft er 12, volgens Staatsbosbeheer). Indieners stellen dat het algemeen bekend is dat de Groote Peel een werk in uitvoering is, zoals in het document "Peelvenen Inrichtingsvisie Groote Peel" is terug te vinden. Zeer recentelijk is het project Life+ uitgevoerd, waarbij de waterstanden verhoogd worden en stabiel gehouden.	Uit het onderzoek blijkt dat Windpark Ospeldijk zowel in de aanleg- als in de exploitatiefase geen effect heeft op de beschermde Natura 2000-gebieden Groote Peel en Deurnsche Peel & Mariapeel. Het optreden van significant negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden kan met zekerheid uitgesloten worden. Verwezen wordt verder naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing
3	h	In bijlage 3 Natuurtoets Windpark Ospeldijk is er een onderzoek naar het effect op vogels, waarbij gewag wordt gemaakt van het aantal dodelijke slachtoffers in deze populaties. a. Het bepalen van deze populaties. Indieners benoemen dat er in het rapport wordt geteld met de huidige populaties vogelsoorten in de Groote Peel. Er wordt volgens indieners blijkbaar geen rekening gehouden met de groei van deze populaties, of het eventuele -en hopelijk- vestigen van een nieuwe populatie. Het is toch een hoop van de beheerders en vogelspotters dat de lokale fauna gelijke tred houdt met de ontwikkeling van het natuurgebied, aldus indieners. Indieners geven aan dat er geen onderzoek voorhanden is wat dit formaat windturbines doen op de groei van vogelpopulaties. Waarschijnlijk is dit perfect wettelijk zoals in het rapport gebeurt, zover reikt de kennis van indieners niet, aldus indieners. Maar gezien de huidige ontwikkeling van de	De ontheffingsaanvraag Wet Natuurbeheer is gebaseerd op onderzoeksresultaten van een gespecialiseerd ecologisch adviesbureau. Daarin is ook de Blauwe Kiekendief beoordeeld. Het college van gedeputeerde staten van Limburg is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbeheer en voor de ingediende ontheffingsaanvraag. Verder wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing

		natuurgebieden de Peelen en de geschatte gebruiksduur van minimaal 25 jaar van het windturbinepark is dit op z'n minst ethisch discutabel. b. Hoe om te gaan met deze populaties. Indieners stellen dat het doden van vogels als gevolg van de exploitatie van windturbines kan door het bevoegd gezag worden beschouwd als een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 Van de Wet natuurbescherming. De Handreiking Flora en faunawet, DLG 2008, zegt het volgende: "Wanneer hooguit enkele slachtoffers per jaar worden verwacht van soorten waarvoor dit op populatieniveau geen effecten heeft, is er sprake van incidentele ongelukken waarvoor geen ontheffing nodig is." Maar de Blauwe Kiekendief wordt genoemd in de bijlage 3, tabel 12.4. Navraag leert dat deze diersoort erg zeldzaam is in Nederland (minder dan 200 dieren in Nederland), en volgens de Vogelbescherming, spotters en tabel 12.4 ook aanwezig in de Groote Peel. Gesteld dat 1 dier zou sterven door aanvaring is dat een behoorlijk percentage van de populatie. Zodoende moet er volgens indieners een ontheffing gevraagd worden volgens ons op artikel 3.1, lid 1 van de Wet natuurbescherming.		
3	i	Samenvattend benoemen indieners dat de beloofde klankbordgroep en duidelijkheid over de gebiedsvergoeding er nog steeds niet is. In het voorwoord van de aanwezige wethouder op de bijeenkomst van 5 oktober 2017 werd nochtans er aan herinnerd dat voor de Gemeente Nederweert bij het toekennen van het windenergie project het daaruit volgend voordeel voor de inwoners een noodzakelijkheid was, een conditio sine qua non was. Het is noodzakelijk dat dit geregeld is voor het toekennen, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Procedure algemeen' (1.4). Tevens geldt dat de klankbordgroep als doel heeft om gezamenlijk te komen tot een beslissing over de besteding van het beschikbare gebiedsfonds. De beslissing hierover is in deze fase van het project nog niet relevant.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	j	Indieners stippen nogmaals een aantal maatschappelijke en economische effecten aan die volgens hen niet zijn onderzocht: i. Effect van horizonvervuiling op inwoners die dit nooit gekend hebben; ii. De grootte van de molens in combinatie met de nabijheid van bewoning als unicum; iii. Lokale economie; iv. De waarde van vastgoed in de regio en de aantrekkelijkheid van deze regio Daarbij benoemen zij dat lagere molens waar men al wel een casuïstiek rond heeft gebouwd een oplossing kan zijn.	Verwezen wordt naar de beantwoording onder 3f. Initiatiefnemers hebben deze bandbreedte aan turbines aangevraagd. De gemeente acht het windpark met deze dimensies turbines landschappelijk inpasbaar en uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de omgeving ruimtelijk aanvaardbaar. Er is dus geen sprake van een afweging omtrent lagere turbines. Turbines worden steeds groter (hogere assen en grotere rotordiameters), ook om zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken en de schaarse ruimte in Nederland op een zo optimaal mogelijke manier te benutten (zelfde hoeveelheid energie met minder	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

			turbines opwekken). De turbines zijn van een omvang zoals die momenteel gebruikelijk zijn in plannen voor windparken in Nederland, zeker in gebieden met relatief minder windaanbod. Dit is ook noodzakelijk omdat de SDE subsidiëring daalt door de dalende kostprijs per opgewekte Kwh als gevolg van grotere windturbines. Daarbij is van belang te dat een (relatief) geringe vergroting van de turbinedimensies, leidt tot een aanzienlijke toename van de energieopbrengsten. Bovendien is het verschil tussen deze turbines en turbines die 10 of 20 meter lager zijn, nauwelijks waarneembaar, waardoor extra effecten voor de omgeving beperkt zijn. Het windregime in Limburg is minder gunstig dan in andere delen van Nederland, met name de kustprovincies. Om deze reden zijn in Limburg grotere turbines nodig dan aan de kustprovincies om tot een rendabele exploitatie van het windpark te komen. De gemeente hecht aan duurzaamheid en wil optimaal gebruik maken van de beschikbare locaties om zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken.	
3	k	Indieners benoemen nogmaals dat het effect op het milieu is onderzocht. Maar dat er wordt gerekend met een huidige populatie vogels in een regio waar natuurgebied wordt uitgebreid. Dit gebeurt volgens hen misschien wel volgens de letter van de wet, maar ethisch gezien vinden zij het stof tot discussie. En er moet een ontheffing volgens indieners gevraagd worden op de Wet natuurbescherming.	Verwezen wordt naar de beantwoording onder 3h.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	l	Omwille van deze redenen vragen indieners de gemeente de Ontwerpverklaringen van geen bedenkingen (aanvulling op bekendmaking Gecoördineerde ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen voor het Windpark Ospeldijk (Oost en West) in Ospeldijk) en de gecoördineerde ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen voor het Windpark Ospeldijk (Oost en West) in Ospeldijk vooralsnog niet goed te keuren. Meer onderzoek is volgens indieners nodig.	Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de beantwoording onder 3a tot en met 3k alsmede naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Onderzoeken algemeen' (3.2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 4: Bewoners Meijelsedijk 100, Ospeldijk

- De bewoners hebben zowel zelf zienswijzen naar voren gebracht als via hun rechtsbijstandsverzekeraar. Deze hebben betrekking op: een ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost), kadastrale percelen O 701 en O 850 in Ospeldijk;
- ontwerp omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West), kadastrale percelen O 250 en O 402 in Ospeldijk.

Door de bewoners van Meijelsedijk 100, Ospeldijk zijn afzonderlijk zienswijzen ingediend die betrekking hebben op:

- een ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost);
- een ontwerp verklaring van geen bedenkingen ontwerp omgevingsvergunning (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West).

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	a	De invloed van de reusachtige windturbines op het landschap is volgens indieners enorm. Prachtige landschappen worden totaal vernield, raken hun karakter en identiteit kwijt, zijn voorbij, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.5).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	b	Maar dan nog, alles van dit valt volgens indieners in het niet als je kijkt naar de effecten van de windturbines op de gezondheid van mensen, op de gezondheid van de omwonenden. Indieners stellen dat op dit moment gesteld kan worden dat 30% van de omwonenden binnen 2,5 km afstand van een windturbine (blijvende) gezondheidsschade oploopt door windturbines. En dit op basis van vele nationale en internationale onderzoeken. Zie hieronder enige voorbeelden. <i>G.P. van den Berg / GGD Amsterdam</i> <i>"Windturbinegeluid blijkt naar verhouding hinderlijker te zijn zodat het bij een aantal mensen zeker hinder zal veroorzaken. Bij een reëel geluidsniveau van 45 dB(A) ondervindt 31% van de omwonenden (straal 2,5km) hinder."</i> <i>Prof. F. van den Berg, Rijksuniversiteit Groningen</i> <i>"De stevige wind in de hogere luchtlagen zorgt ervoor dat de wieken van windmolens 's nachts vaak sneller draaien dan overdag. Het geluid dat de stroming van de wind langs de wieken veroorzaakt wordt daardoor luider."</i> <i>RIVM / GGD</i> <i>"Kenmerkend voor het geluid van windturbines is dat al bij</i>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Gezondheid' (3.8).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<i>een zeer lage geluidbelasting hinder ervaren wordt.” “Het karakter van het windturbinegeluid wijkt dan ook sterk af van de andere genoemde vormen van omgevingsgeluid.”</i> <i>“Ook in de gecombineerde analyse van TNO werd een verband gevonden tussen geluidsniveaus van windturbines en slaapverstoring.”</i> RIVM <i>Zie ook rapportage RIVM: Kennisbericht Geluid van Windturbines versie 1.0</i> TNO <i>“TNO heeft in opdracht van VROM de relatie tussen de blootstelling aan geluid door windturbines en verwachte percentages (ernstige) hinder vastgesteld op basis van bestaande gegevens verzameld in Zweden en Nederland. Hierbij bleek dat in vergelijking met andere geluidsbronnen al bij een relatief lage geluidbelasting hinder van de windturbinegeluid wordt ervaren.</i> <i>“Omwonenden ervaren veel geluidsoverlast van windmolens. Zij vinden het zoevende geluid van de wieken veel hinderlijker dan het lawaai van auto's, vliegtuigen of treinen, ook al produceren die evenveel decibel.”</i>		
4	c	Indieners stellen dat het zogenaamde infrason geluid zeer bedreigend is; dit niet hoorbare geluid wordt vaak gevoeld als druk op de oren, druk op het hoofd of trillingen in het lichaam. Indieners benoemen dat effecten die in de literatuur worden beschreven onder andere slaapverstoring, psychische problemen, vermoeidheid, pijn, stijfheid, diabetes, hoge bloeddruk, oorsuizen, gehoorschade, hart- en vaatziekten en hoofdpijn/migraine zijn. Volgens indieneer kan gezegd worden, hoe hoger de windturbines, hoe meer infrason geluid, hoe groter de gezondheidsproblemen. Infrason geluid kan men niet tegenhouden door middel van isolatie; het gaat overal doorheen en zorgt juist binnenshuis voor problemen. Het huis fungeert als het ware als klankkast die het geluid versterkt. En juist 's nachts is de hinder het grootst en dat heeft te maken met afkoeling van de onderste luchtlagen. Tot op 25 km kan het infrason geluid van moderne windturbines worden waargenomen, aldus de uiteenzetting van indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Geluid' (3.3.) 'Gezondheid' (3.8).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	d	Indieners stellen dat door de continue belasting (de windturbines draaien in principe 24 uur per dag) ook al bij lagere geluidsterkten (blijvende) gezondheidsschade optreedt. Dus langzaam word je ziek, aldus indieners. Hoe kan dat zijn? Indieners beschrijven het als volgt. Simpel, de Nederlandse wettelijke normen houden geen rekening met infrason geluid. Ze doen alsof het niet bestaat. Dit is niet lang meer vol te houden, want intussen staat 100 %	Het akoestisch onderzoek is niet per windturbine uitgevoerd, maar voor het volledige windpark van vier turbines gezamenlijk. De geluidcontouren zijn dus bepaald voor de gecumuleerde geluidbelasting van de vier windturbines, op de wettelijk voorgeschreven wijze.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		vast dat het infrason geluid van windturbines leidt tot (blijvende) gezondheidsschade. Ook staat vast dat de nieuwe generatie hoge windturbines enorm veel infrason geluid produceert. Hoe groter, hoe meer infrason geluid. Volgens indieners neemt het infrasone geluid ook toe zodra er “windverstoring” is door voorwerpen die de luchtstroom veranderen. Dit is het geval bij dit plan voor windmolenpark Ospeldijk gezien de gemiddelde windrichting en snelheid. De windturbines zullen voor 60% van de tijd en gemiddelde windrichting in elkaars verlengde staan zodat er behoorlijk wat meer geluid zal zijn van de rotors. (zie RVO Art.3.14A lid 2 activiteitenbesluit milieubeheer). Om nog maar niet te spreken van verminderde opbrengst van de turbines, aldus indieners. Saillant detail is volgens indieners dat het plan voor de turbines bij de snelweg A2 kant Nederweert is afgefallen, omdat de turbines van de gemeente Weert daar ook voor zouden zorgen. Door dit alles en de gedegen onderzoeken zijn indieners bang dat de toekomst en gezondheid van hen en hun kinderen een groot vraagteken gaat worden.	Er is rekening gehouden met de onderlinge effecten tussen de windturbines op de opbrengst. Deze zijn aanvaardbaar. Verder wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘Geluid’ (3.3.) ‘Gezondheid’ (3.8).	
4	e	Een gerenommeerd Duits rapport (zie rapport gesundheitsgefahr durch grobe windkraftanlage, landesregierung Bayern, d.d. 24-03-2016) stelt volgens indieners dat er onmiddellijk gestopt zou moeten worden met de bouw van windturbines totdat duidelijk is wat een veilige afstand tot woonbebouwing is. Als alternatief wordt voorgesteld een afstand tot woonbebouwing aan te houden van 15x de hoogte van de windturbine (dus zo'n 3 km). Als absoluut minimum wordt voorgesteld 10x de hoogte (dus zo'n 2 km) van de windturbine, waarbij gesteld wordt dat er dan nog sprake zal zijn van duidelijke gezondheidsrisico's. Volgens indiener is dus duidelijk dat 2 km afstand tot woonbebouwing onvoldoende is en dat er per direct uitgegaan zou moeten worden van 3 km.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje ‘Gezondheid’ (3.8). Op basis van recente jurisprudentie (o.a. ABRvS: 201608423/1/R6 en 201703826/1/R6) staat vast dat niet getwijfeld hoeft te worden aan de onderzoeksresultaten van het RIVM zoals die zijn neergelegd in de rapporten uit 2013, 2015 en 2017. Het plan voldoet aan de geldende wet en regelgeving en de normen van een goed woon- en leefklimaat. In deze normen is rekening gezondheidsrisico's.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing
4	f	Waardevermindering onroerend goed. De invloed van de reusachtige windturbines op het landschap is volgens indieners enorm. Prachtige landschappen worden totaal vernield, raken hun karakter en identiteit kwijt, zijn voorbij, aldus indieners. Verder stellen indieners dat dit helaas ook geldt voor het huis van indieners nu er windmolens op nog geen 2 kilometer van het huis komen, vol in het uitzicht en vanuit elke kamer te zien zijn. Indieners hebben dit huis in 2016 gekocht als woonhuis met heerlijk uitzicht (wat volgens de gemeente NIET zou veranderen) over de weilanden en heerlijk rustige natuur. Nu zijn indieners ook geen tegenstanders voor een beter milieu en klimaat, maar dit plan druist toch wel aardig tegen het gevoel van indieners in. De natuur en weidecultuur aantasten, voor een beter klimaat is volgens	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘Landschap’ (3.5) en ‘Economische uitvoerbaarheid’ (2). Het is onduidelijk wie heeft gezegd dat het uitzicht niet zal veranderen. Dit is niet iets dat een ambtenaar kan toezeggen, omdat er veranderingen kunnen optreden waardoor bijvoorbeeld een uitzicht wijzigt.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		indieners een blamage eerste klas. Indieners hebben hun huis gekocht met oog op de kinderen hun (financiële) toekomst, maar indieners stellen dat de waardedaling alsmede het uitzicht door het windmolenpark hen heel veel woongenot en plezier gaat inleveren. Nu wordt deze waardedaling doorgaans gecompenseerd met een lagere WOZ waarde, maar dat is een koekje van eigen deeg voor de gemeentes. Door de lagere WOZ waarde van het huis, zal ook de verkoopprijs dalen of bij het oversluiten of aflopende rentevast periode van de hypotheek wordt ook gekeken naar de (verlaagde) WOZ-waarde. Gedegen onderzoeken hebben al uitgewezen dat bij windmolenparken met turbines van 200 meter hoog de waardedaling van de verkoopprijs al gauw minimaal 5% is.		
4	g	Leefgenot Indieners stellen dat door het windmolenpark Ospeldijk Oost en West hun leefgenot c.q. woonvreugde in de gemeente Nederweert aanzienlijk zal dalen, daar indieners vanuit elke leefruimte zowel binnen als buiten van het in 2017 betrokken huis het windmolenpark zullen zien. Indieners zijn verhuist vanuit de "drukke" Randstad naar het natuurrijke en rustige Ospeldijk voor een mooie en rustige toekomst voor zichzelf en de 4 kinderen. Helaas vallen deze plannen in het water door de komst van het windmolenpark Ospeldijk. Dit valt niet financieel te compenseren, omdat het uitzicht, vrije gevoel en de stilte voor zeker 17 jaar verwoest zal worden. Als indieners geen vrij uitzicht zouden willen hebben, hadden zij wel een huis in de "bewoonde" wereld gekocht. Bij deze plannen van de gemeente zitten indieners straks overdag tegen minimaal 2 ruim 200 meter hoge windturbines aan te kijken die overdag met fel wit licht knipperen en 's nachts rood branden of knipperen om maar niet te praten over de constant draaiende rotorbladen, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Woon- en leefklimaat' (3.1), 'Licht' (3.7) en Landschap (3.5) De mate van zichtbaarheid wordt mede beïnvloed door bestaande bebouwing en beplanting op korte afstand van een woning gelegen. Met bebouwing en beplanting wordt de feitelijke zichtbaarheid van de windturbines al beperkt. Daarnaast geldt dat de zichtbaarheid ruimtelijk aanvaardbaar wordt geacht nu het windpark op circa 1,9 kilometer afstand van de woning van indieners is gelegen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	h	Ecologische gevolgen Een muur van windturbines plaatsen in de ecologische hoofdstructuur, juist waar er sprake is van ecologische verbindingzones zoals De Groote Peel vinden indieners onbegrijpelijk. Zij stellen dat ook de woonomgeving, de leefomgeving, wordt aangetast. Waar je ook bent, overal zie je de gigantische turbines met de constant draaiende wieken, aldus indieners. Ook stellen indieners dat de invloed op het dierenleven enorm is, denk daarbij aan vogels en vleermuizen. Vleermuizen "klappen" al in elkaar door de drukverschillen die door de enorme wieken worden veroorzaakt, ze hoeven niet eens tegen een wiek aan te vliegen. Vogels worden volgens indieners vaak geraakt door de wieken die een enorme oppervlakte bestrijken, als het ware een ondoordringbare muur vormen. De tip van zo'n wiek heeft bij de onderhavige windturbines een snelheid van zo'n 300 tot 400 km per uur, aldus indieners. Daardoor worden vogels vaak ver weg geslingerd en zijn de lijken volgens de indieners niet onder de windturbines te vinden. Omdat bij het tellen van	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Ecologie' (3.6), 'Woon- en leefklimaat algemeen' (3.1), 'Gezondheid' (3.8) en 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		de slachtoffers vaak alleen maar rondom de windturbines wordt gekeken worden er verkeerde cijfers gehanteerd, aldus indieners. Daarbij komt volgens indieners dat de onderzoeken die gedaan zijn, slechts in een bepaald kort tijdsbestek zijn uitgevoerd. Indieners inziens kan er nooit een duidelijk, eenduidig beeld ontstaan wat de te verwachten lange termijn consequenties zijn ten aanzien van de flora en fauna zoals voor de broed, weide en roofvogels. Om volgens indieners nog maar niet te spreken over de direct omwonenden tot minimaal 2,5 kilometer qua overlast en gezondheidsklachten e.d.. Indieners bekruipt langzaam het gevoel dat de duurzame energiekwestie over de ruggen van hen, en hun mede omwonenden als zowel de natuur wordt opgedrongen om maar het braafste jongetje uit de klas te zijn.		
4	i	Communicatie en beloftes Dan willen indieners als laatste punten nog aandragen dat er hun inziens tijdens de informatiebijeenkomsten over het windmolenpark Ospeldijk beloftes zijn gedaan omtrent een klankbordgroep en gebiedsvergoeding. <i>Klankbordgroep.</i> Indieners benoemen dat er zowel op de eerste (5 okt 2017) als tweede/derde informatieavond (1&8 feb 2018) intekenlijsten zijn geweest voor een klankbordgroep waarop indiener in eigen persoon heeft ingeschreven. Op de tweede/derde informatieavond zijn daar vragen over gesteld door diverse bewoners waaronder indiener, dat de ingeschrevene totaal geen reactie hebben gehad op de eerste inschrijving hiervan. Volgens indieners is de fout ruiterlijk toegegeven en het zou direct opgepakt worden als je je opnieuw zou aanmelden. Helaas benoemen indieners dat zij nu weer 2,5 maand verder zijn en zij hetzelfde resultaat hebben als de eerste afspraak (lees: GEEN). Het gevoel bekruipt hen dat dit gewoon een zoethoudertje is, voor een zo gunstig mogelijk resultaat t.a.v. het windmolenpark. Er wordt gesproken over open/duidelijke communicatie door het voorlichtingsteam. Dat klopt wel, maar de communicatie is volgens indieners wel eenzijdig, namelijk van de kant van de bewoners die graag in de klankbordgroep willen deelnemen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Draagvlak' (1.6)	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	j	<i>Gebiedsfonds.</i> Er is gesproken over een gebiedsfonds dat er geld terug zou vloeien in het "getroffen" gebied rond het windmolenpark. Het gebiedsfonds is opgerekt tot de hele gemeenschap Ospeldijk. Een zeer genereus gebaar met een paar kanttekeningen volgens indieners. De gemeenschap Ospeldijk (voor zover het bestaat) is inderdaad niet zo heel groot, maar door het gebied op te	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Procedure algemeen' (1.4), Draagvlak (1.6) en 'Onderzoeken algemeen' (3.2)	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		rekken naar de complete gemeenschap kweekt het windmolenpark indienen inziens dat er minder weerstand verwacht wordt doordat de meeste inwoners van Ospeldijk er geen hinder van zullen ondervinden (geluid, horizonvervuiling), maar wel mee profiteren van het gebiedsfonds terwijl dat bedoeld is als compensatie voor de directe bewoners / omliggende die er daadwerkelijk wel last van zullen ondervinden. Indienen bekruipt wederom het gevoel dat er gewoon een p.r. spelletje gespeeld wordt met de gemeenschap Ospeldijk. Indienen hebben dan ook een zeer sterk gevoel dat het windmolenpark al in "kannen en kruiken" is? Dat gevoel speelt mede parten door ook alle standaard zeer beperkte (natuur) onderzoeken voor de verlening van het windmolenpark.		
4	k	Op basis van bovengenoemde argumenten verzoeken indienen de gemeente om de ontwerpbesluiten en omgevingsvergunningen van windmolenpark Ospeldijk (oost en west) niet goed te keuren en geen doorgang te verlenen aan het lopende traject.	Ter kennisgeving aangenomen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	l	In de eerste plaats merken indienen op dat windenergie een achterhaalde vorm van duurzame energie is met veel nadelen voor de omgeving. In dit opzicht zou het verstandiger zijn om te kiezen voor een andere vorm van duurzame energie zoals zonneparken en zeker ook windenergie op zee. Indienen betwijfelen ook of windenergie op land kosteneffectief is, komt hen voor dat windturbines niet de meest effectieve manier is om te voldoen aan de nationale doelstellingen voor duurzame energie. Nut en noodzaak voor het onderhavige windpark ontbreekt aldus indienen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak' (1.1) en, 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	m	Tevens wordt hierover door indienen opgemerkt dat conform provinciaal beleid het maatschappelijk effect van windenergie gemaximaliseerd dient te worden. Hierbij is de provincie van mening dat windenergie een economische kans biedt voor de directe omgeving, aldus indienen. Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij de windturbines wonen of ondernemen worden in staat gesteld te profiteren van de opbrengsten van de windturbines.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Draagvlak' (1.6). Vanuit de exploitatie van het gehele windpark wordt door beide initiatiefnemers een omgevingsfonds gevoed met 1.- € / MWh. Dat is tweemaal de waarde (€ 0,50 per MWh) die door de Tussen de gemeente en de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst zijn onder andere de storting in het energiefonds en het omgevingsfonds, zoals deze zijn opgenomen in het profijtplan vastgelegd. In de overeenkomst is tevens een kettingbeding opgenomen. Hierdoor moet een eventuele	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			rechtsopvolger zich houden aan de afspraken in de overeenkomst.	
4	n	De provincie wil dat de opbrengst van de windturbines zoveel mogelijk ten goede komt aan de leefgemeenschap waar de windturbines worden geplaatst, aldus indieners. Ter plaatse zijn zeer weinig woningen gelegen, waardoor opgewekte energie over grote afstanden vervoerd moet worden. Het spreekt volgens indieners voor zich dat de realisering van een windpark bij bijvoorbeeld een industrieterrein veel effectiever/ kostenefficiënter is. De voorziene situering van het onderhavige windpark sluit volgens indieners dan ook in het geheel niet aan bij het provinciale beleidsvoornemen om het maatschappelijk effect van windenergie te maximaliseren.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	o	Ook wordt door indieners opgemerkt dat onder de bewoners in de omgeving er in het geheel geen draagvlak is voor de komst van een windpark. Zeker bovengenoemd voorbeeld van energieopwekking op zee zou veel minder bezwaarlijk zijn, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2) en 'Draagvlak' (1.6).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	p	Tenslotte merken indieners op dat het windpark is gesitueerd op de rand van Nederweert, direct tegen de gemeente Meijel, in welke gemeente indieners woonachtig zijn. Indieners stellen dat door deze situering van de door de gemeente Nederweert gewenste windturbines bewoners van de gemeente Meijel, waaronder aldus indieners, worden geconfronteerd met de nadelige effecten hiervan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3) en 'Procedure algemeen' (1.4). Daarbij dient opgemerkt te worden dat de locatiekeuze, waarbij gekozen is tussen 13 locaties, is gebaseerd op verschillende criteria en beoordeeld is als meest passend plek. Tevens voldoet de locatie aan de provinciale normen en criteria.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	q	Uit het verrichte akoestisch onderzoek blijkt dat op de woning van indieners de geluidswaarden van 47 dB Lden en 41 dB Lnight door het windpark niet worden overschreden, waardoor de ontwikkeling valt binnen de grenswaarden van het Activiteitenbesluit. Indieners benoemen dat op de woning van indieners sprake zal zijn van geluidsbelastingen van 41,21 dB Lden en 34,89 dB Lnight. Ondanks dat de grenswaarden van het Activiteitenbesluit niet zouden worden overschreden zal de geluidsbelasting op de woning van cliënten flink toenemen vergeleken met de huidige situatie. Van belang is dat in de huidige situatie in dit agrarische landschappelijke gebied sprake is van zeer lage geluidswaarden. De reden voor indieners om hun woning te kopen was ook veelal ingegeven door de rustige ligging in landschappelijk gebied. Indieners vinden de forse toename aan geluidsbelasting, zowel overdag, in de avond als 's nachts, onaanvaardbaar. Ook in dit kader merken	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Geluid' (3.3). De toename van de geluidbelasting hangt inherent samen met de keuze om op deze locaties op grootschalige wijze duurzame energie te produceren. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Bestuurlijke afweging' (1.3) Naast dat de geluidbelasting op de woning van indieners voldoet aan de wettelijke normen is de belasting ook uit het oogpunt van ruimtelijke ordening aanvaardbaar geacht door de gemeente.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		indieners op dat de plaatsing van een windpark bij een industrieterrein veel beter zou zijn, van geluidhinder voor de omgeving is dan geen sprake. Tevens vrezen indieners voor hinder van laagfrequent geluid. In het akoestisch onderzoek behorend bij de onderhavige ontwerp-beschikkingen is dit niet dan wel onvoldoende onderzocht.		
4	r	Indieners benoemen dat vanwege de vliegveiligheid windturbines moeten worden voorzien van een lampje, de zogeheten 'obstakelverlichting'. Zoals aangegeven zijn de windturbines voorzien in agrarisch gebied met weinig bebouwing, waar het 's nachts vrijwel geheel donker is. De obstakelverlichting zal aldus heel goed zichtbaar zijn, aldus indieners. Indieners vrezen lichthinder door deze obstakelverlichting.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Licht' (3.7). De mate van lichthinder op de woning van indieners wordt gezien de afstand van tot de windturbines ruimtelijk aanvaardbaar geacht. Tevens zal, indien daartoe de mogelijkheid bestaat, de lichthinder zo veel mogelijk worden beperkt.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	s	De bewegende schaduw die ontstaat als de zon op de draaiende rotorbladen van windturbines valt, wordt aangeduid met de term slagschaduw. Indieners vrezen hinder als gevolg van deze bewegende schaduw effecten van de windturbines.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Slagschaduw' (3.4). Het perceel van indieners ligt geheel buiten bereik van slagschaduw van de windturbines. Slagschaduwhinder is uitgesloten.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	t	Indieners zijn van mening dat plaatsing van het windpark zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het grootschalige open agrarische landschap. Indieners benoemen dat in de ruimtelijke onderbouwing over de landschappelijke inpassing van het windpark wordt opgemerkt dat: <i>De gemeente Nederweert streeft naar het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied. Voor het behoud van de bestaande groenstructuur is ook het behoud van de aanwezige landschapselementen van groot belang,</i> en: <i>het behoud van de op de kaart aangegeven landschapselementen komt niet in het geding door de realisatie van Windpark.</i> Indieners stellen dat de suggestie wordt gewekt dat nu de landschapselementen niet in het geding komen, het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied gegarandeerd is. Dit is niet het geval, aldus	De toevoeging van windturbines leidt wel tot toevoeging van een extra structuur in het landschap. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.7).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		indieners. Immers, behoud van de aanwezige landschapselementen is volgens indieners slechts een onderdeel van het behoud van de bestaande grondstructuur. Het spreekt voor zich dat de komst van een viertal windturbines met een tiphoogte van maar liefst 210 meter de bestaande groenstructuur ernstig geweld aandoet, aldus indieners. De vier windturbines zullen volgens indieners een groot visueel effect hebben op het agrarische (groene) landschap. Indieners zijn van mening dat plaatsing van de windturbines leidt tot een onaanvaardbare aantasting van het landschap.		
4	u	Mocht de onderhavige ontwikkeling van het windpark op korte afstand van de woning van indieners doorgang vinden dan zal dit leiden tot een flinke waardedaling van hun woning, aldus indieners. Indieners stellen dat potentiële kopers zullen worden afgeschrikt door de vier windturbines met een tiphoogte van 210 meter. Indieners geven nu reeds aan een verzoek tot tegemoetkoming in planschade in te dienen mocht het onderhavige plan onverhoopt doorgaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Waarde woningen' (2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	v	Indieners stellen dat gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de onderhavige ontwerpvergunningen berusten op onjuiste en ondeugdelijke gronden. Namens cliënten verzoek ik u deze omgevingsvergunningen niet te verlenen.	Gezien de reacties onder 4 a tot en met u leidt de reactie niet tot aanpassing.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 5: Bewoners Meijlsedijk 102, Ospeldijk

De zienswijzen hebben betrekking op:

- ontwerp omgevingsvergunningen windpark Ospeldijk (oost en west)

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
5	a	Indieners, bewoners van Meijlsedijk 102, 6035RL te Ospeldijk, willen mededelen dat zij tegen het windmolenpark Ospeldijk zijn om persoonlijke redenen. Indieners zijn zeker voorstander van de duurzame energiebehoefte daar zij zelf geïnvesteerd hebben in zonnepanelen voor een beter milieu. Maar indieners zetten wel enige vraagtekens bij het windmolenplan Ospeldijk. Duurzame energie zou goed moeten zijn voor mens en milieu en flora en fauna. Nu kunnen indieners niet volgen dat er een windmolenpark komt tussen een Natura 200 gebied en natuur/cultuurgebied Stokershorst.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1), 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2) en 'Ecologie' (3.6)	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	b	Met name voor natuurgebied de Groote Peel, waar ze momenteel in de afrondende fase zijn van het ruim 5 miljoen kostende project (life+). Het project is om de Groote Peel te behouden, uit te breiden en aantrekkelijk te maken voor meerdere nieuwe dier- en vogelsoorten (zie	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Natura 2000 ontwerpbeheerplan-Groote Peel Ministerie van economische zaken en later overgedragen aan de RVO d.d. Juli 2016). Daarom vinden indieners het stuitend dat er dan een geheel nieuw windmolenpark op geringe afstand van dit geweldige natuurpark komt. Daar één van de indieners hier geboren en getogen is, kan indiener mededelen dat dit windmolenpark zeer zeker in de trekroute van div. vogels ligt. Het tijdsbeperkte, algemeen geringe faunaonderzoek is volgens indiener daarom zeer zeker discutabel (zie folders en internetbevindingen zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en diverse vogelverenigingen).		
5	c	Indieners maken zich ook grote zorgen om hun gezondheid doordat zij op geringe afstand (volgens veel media en onderzoeken in de risicovolle straal) en volgens het wederom geringe, niet volledige, onderzoek op veilige afstand wonen. Helaas loopt Nederland als voorbeeld (wetgeving) ver achter de ons omringende landen, alwaar de cirkel van "veilig" wonen al wordt uitgebreid naar 2,5 km en meer.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Gezondheid' (3.8) en 'Onderzoeken algemeen' (3.2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	d	Helaas gaat de gezondheid (lichamelijk en mentaal) van de vrouw van indiener ook achteruit door diverse omstandigheden, zodat indieners in de nabije toekomst de (mantelzorg)woning zullen moeten uitbouwen om hier te kunnen blijven wonen. Nu wil het voorval dat door de beperkte mobiliteit (die steeds minder wordt), indieners steeds vaker aan huis gekluisterd zullen zijn en dan graag de momenten die zij buiten zullen zijn niet graag tegen de horizonvervuiling van een windmolenpark aan willen kijken. Dit zal ook gebeuren op het moment dat de (mantelzorg)verbouwing klaar is. Om nog maar niet te praten over de waardevermindering en woonvreugde vermindering van het huis van indieners, die misschien wel financiële parten gaat spelen zodra indieners "verplicht" moeten verhuizen i.v.m. hun gezondheid c.q. leeftijd.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes, 'Economische uitvoerbaarheid' (2), Woon- en leefklimaat algemeen' (3.1), 'Landschap (3.5) en 'Gezondheid' (3.8). De mate van zichtbaarheid wordt, gezien de afstand van circa 1,9 kilometer tot het windpark mede beïnvloed door bestaande bebouwing en beplanting op korte afstand van de woning. Met bebouwing en beplanting wordt de feitelijke zichtbaarheid van de windturbines al beperkt.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	e	Ook heeft indiener zich opgegeven (2x) voor de klankbordgroep windmolenpark Ospeldijk, maar dat is indiener inziens gewoon een façade daar indiener er nog steeds geen bericht van heeft ontvangen. Indiener weet niet of het gewoon tijdrekken is totdat de aanvraag erdoor is, of gewoon onverschilligheid van de werk/informatiegroep windmolenpark Ospeldijk? Dit blijkt ook uit het emailverkeer tussen ons met name de antwoordsnelheid van Newecoop/WML.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Procedure algemeen (1.4) en 'Draagvlak' (1.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	f	Het is een misschien leuk bijkomend voordeel, maar dat beslaat heel Ospeldijk terwijl er indiener inziens maar 30% van de bewoners daadwerkelijk last van heeft en daarvoor gecompenseerd willen worden. Het lijkt volgens indiener een beetje op zwijggeld in de trant van geen last, toch meeprofiteren van het windmolenpark.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.5). Het is gebruikelijk om harde grenzen te hanteren bij een omgevingsfonds. Bijvoorbeeld een harde cirkel van 1,5 kilometer rondom de windturbines.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			Deze benadering zou voor windpark Ospeldijk betekenen dat een grens ergens midden door een buurtschap zou lopen. De initiatiefnemers hebben ervoor gekozen om het hele buurtschap in aanmerking te laten komen. Zij vinden het een logischere vorm om voor een heel buurtschap te kiezen. Via een omgevingsfonds wordt in lokale innovatieve, duurzame en sociale projecten geïnvesteerd. Voor deze projecten geldt dat er meestal ook geen harde grens is en een hele gemeenschap hier van kan meeprofiteren.	
5	g	Mede door bovenstaande zienswijze / bezwaarverklaring verzoeken indieners de gemeente, het plan windmolenpark Ospeldijk(oost&west) te annuleren c.q. geen doorgang te laten vinden.	Ter kennisgeving aangenomen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 6: Bewoners Meijelsedijk 88A, Ospeldijk

De familie Bongaerts heeft zowel zelf zienswijzen naar voren gebracht als via haar rechtsbijstandsverzekeraar. Deze zienswijzen hebben betrekking op:

- Ontwerpverklaringen van geen bedenkingen (aanvulling op bekendmaking Gecoördineerde ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen voor het Windpark Ospeldijk (Oost en West) in Ospeldijk);
- Gecoördineerde ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen voor het Windpark Ospeldijk (Oost en West) gelegen aan en in de nabijheid van de Zwarteboordweg in Ospeldijk.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
6	a	Indieners willen hun zienswijze geven op de voorgenoemde plannen en hun bevindingen delen t.o.v. de gang van zaken betreffende de informatie overdracht en draagkracht van de omringende aanwonende die uitkijken op deze molens vanuit hun woningen en de daarbij horende gevolgen voor onze leefomgeving.	Ter kennisgeving aangekomen. Op de inhoud van de zienswijze wordt hieronder ingegaan.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	b	Allereerst wil indiener verwijzen naar de uitspraken van Dhr. Coumans die gedaan zijn door hem in de raadsvergadering van 13 maart betreffende de draagkracht en informatie verstrekking t.o.v. de omwonende van Ospeldijk. Hierbij schets dhr. Coumans volgens indiener een beeld van dat de omwonenden goed geïnformeerd zijn en dat er een uitgebreide draagkracht is	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Draagkracht' (1.6), 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Economische uitvoerbaarheid' (2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		voor de bouw van de vier windmolens door de omgeving. Volgens bevindingen van indiener en gesprekken met veel omwonenden blijkt dit niet het geval te zijn, aldus indiener. Indiener stelt dat er daardoor geen draagkracht is door de omgeving met uitzonderen van diegene die er financieel gewin bij hebben.		
6	c	Er zijn enkele informatieavonden geweest maar hierin is alleen informatie die niet concreet was naar de omwonenden verstrekt en kritische vragen werden afgedaan als onzin of werden ontwijkend beantwoord, aldus indiener. Op diverse vragen die uit het publiek kwamen op deze informatieavonden werden voor de gemoedstoestand te kalmeren soms uitspraken of toezeggingen gedaan maar van al deze toezeggingen wilde men van zowel WML als NEWECOOP geen afspraken met de omwonende op papier vastleggen, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Procedure algemeen' (1.4), 'Draagkracht' (1.6) en 'Procedure algemeen' (3.1).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	d	Omdat op de eerste informatie erg veel vragen waren bij de aanwezigen konden wij deze noteren zodat wij via een persoonlijke mail hierop antwoord zouden ontvangen zover bekend bij onze omwonenden die vragen hebben ingediend heeft niemand antwoord gehad van NEWECOOP of de specialisten die deze avond ondersteunde, aldus indiener.	De reactie betreft een informatieavond die door initiatiefnemers is georganiseerd. De gemeente is van mening dat de documenten die terinzage hebben gelegen voldoende informatie bevatten op de relevante aspecten. In deze antwoordnota worden eventuele vragen die leven ten behoeve van de gemeentelijke besluitvorming nog beantwoord. Indien specifieke vragen voor initiatiefnemers nog door hen onbeantwoord zijn, kunt u deze aan de initiatiefnemers stellen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	e	In de eerste informatieavond kon men zich ook opgeven indien men in een klankbordgroep wenste te komen met de WML en NEWECOOP. Dit alles om samen te werken aan een goede informatie overdracht en draagkracht te krijgen bij omwonenden en eventuele wensen kenbaar te kunnen maken. Na een tijdje niets vernomen te hebben is er tweemaal een informatieavond geweest waarin verdere informatie is gegeven over de vorderingen die gemaakt waren met de voortgang van de te bouwen molens. Dit alles zonder ook maar een keer iets met de geïnteresseerde van de klankbordgroep te gecommuniceerd te hebben, aldus indiener. Met alle aanmeldingen van deze mensen die zich wilden aansluiten bij de klankbordgroep is nooit iets gedaan. En stelt indiener, er werd zelfs ontkend door de Dhr. Bauer dat er meer aanmeldingen waren dan twee personen terwijl op de eerste inschrijfavond het merendeel van de aanwezige zich heeft ingeschreven. Dus is volgens indiener de conclusie dat het eenrichtingsverkeer is van de uitvoerende organisaties WML en NEWECOOP richting de omwonenden en de informatieverstrekking is ver beneden peil en de daarbij behorende draagkracht vanuit de omgeving is er dus niet.	De initiatiefnemers geven aan dat het sterk afhankelijk is van het buurtschap of en hoeveel mensen plaats willen nemen in de klankbordgroep. De initiatiefnemers willen voorkomen dat met een select groepje mensen wordt gesproken. De mensen die zich hebben opgegeven voor de klankbordgroep zullen worden uitgenodigd. Tevens wordt ernaar gestreefd dat alle buurtschappen goed vertegenwoordigd zijn in de klankbordgroep. De klankbordgroep is onder andere bedoeld voor aanwending van het omgevingsfonds. Dit speelt pas over 1,5 à 2 jaar. Hierdoor is voldoende tijd om dit in te vullen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			Tevens wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Draagvlak' (1.6).	
6	f	Indiener stelt dat het omwonenden vooral in het verkeerde keelgat is geschoten dat het hiermee meer om de profit (winst) gaat van WML en NEWECOOP dan om de mensen en hun leefomgeving en natuurbehoud. Immers de molens die men wil bouwen zouden gelijk de enige en grootste molen van Nederland overstreffen die nu op een industriegebied staat in de Eemshaven nabij de grootte stroomcentrales en grove industrie en niet nabij een nationaal natuurpark zoals De Grootte Peel, aldus indiener. Indiener stelt dat dit natuurpark en zijn omgeving die in binnen en buitenland bekend staat om zijn bijzondere karakter van flora en fauna met meer dan 250 soorten broed- en trekvogels, waaronder diverse zeldzame vogels, die veel hinder en sterfgevallen zullen ondervinden van de plaatsing van de molens in de nabije omgeving. Dit omdat de molens volgens indiener immers midden in het begrazingsgebied staan van de trekvogels en het jachtgebied van diverse roofvogels zoals bijvoorbeeld de zeldzame en uitstervende kiekendief die toch veelvuldig in deze omgeving gesignaleerd wordt zoals men bij Staatsbosbeheer aangeeft in haar informatie.	Er wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak' (1.1), 'Bestuurlijke afweging' (1.3), Procedure algemeen (1.4) 'Woon- en leefklimaat' (3.1), 'Landschap' (3.5) en 'Ecologie' (3.6) Nu de maximale effecten in beeld zijn gebracht is voldoende duidelijk dat de molens van dit voormaats inpasbaar zijn. Daarbij wordt opgemerkt dat hogere windturbines niet per definitie meer (nadelige) invloed hebben op de omgeving.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	g	Indiener stelt dat de omwonenden begrijpen dat de gemeente Nederweert zijn percentage aan groene stroom wil opwekken die volgens afspraken is vastgelegd, maar de twee molens die in het bezit van WML worden gebouwd dragen hier niet aan bij maar zijn alleen een manier om voor de WML de reductie van vervuilende uitstoot te reduceren, aldus indiener. Hierbij is de gemeente Nederweert niet gebaat. De omwonenden die toch ook mee de gemeente vormen, immers een gemeente kan niet bestaan zonder haar inwoners, zijn hiervan de dupe door het verminderde leefgenot en de vermindering van hun onroerend goed door de komst van deze molens, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1), 'Bestuurlijke afweging' (1.3) 'Woon- en leefklimaat' (3.1) en 'Economische uitvoerbaarheid' (2). De waterwingebieden van WML liggen midden in het landschap, de gemeenten en provincie zijn de aandeelhouders van WML, en alle inwoners zijn klant van WML. Omdat WML werkt met kwetsbare natuurlijke hulpbronnen (Limburgs grond- en oppervlaktewater) gaat klimaatverandering niet aan hen voorbij. Duurzaamheid is daarom verankerd in de werkprocessen van WML waarbij wordt gestreefd naar een zo laag mogelijke CO2 voetafdruk. WML werkt toe naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2020. Het opwekken van duurzame energie is een belangrijke bouwsteen om deze doelstelling te halen. Naast	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			investerings in zonne-energie en waterkracht, kijkt WML ook nadrukkelijk naar de inzet van windturbines om haar energieverbruik te verduurzamen.	
6	h	Volgens indiener zijn de molens die NEWECOOP wil plaatsen ook elk discutabel omdat bij deze molens nergens wordt vastgelegd dat deze moeten dienen voor de behoeften van de gemeente Nederweert en dat deze op termijn niet in commerciële handen komen zoals dat bij de vier molens in de gemeente Peel & Maas is gebeurd. Deze molens zijn nu in bezit van het Japanse TOYOTA en daarmee ervaren de omwonenden wel de lasten maar niet de lusten, met uitzondering van de grondeigenaren waar de molens op zijn geplaatst, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Woon- en leefklimaat algemeen' en 'Landschap' (3.5). Tussen de gemeente en de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst afgesloten. In deze overeenkomst zijn onder andere de stortingen in het energiefonds en het omgevingsfonds, zoals deze zijn opgenomen in het profijtplan vastgelegd. In de overeenkomst is tevens een kettingbeding opgenomen. Hierdoor moet een eventuele rechtsopvolger zich houden aan de afspraken in de overeenkomst. De fondsen zijn dan dus nog steeds beschikbaar voor de omgeving.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	i	Indieners stellen dat de conclusie is dat er dus geen draagkracht uit de omgeving is en de dat vier windmolens een aanslag op het milieu van indieners zouden zijn van zowel de omgeving als fauna en niet de gewenste verbetering brengen die indieners zouden verwachten voor de toekomst.	Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Draagvlak' (1.6), 'Woon- en leefomgeving algemeen' (3.1) en 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	j	In de eerste plaats merken indieners op dat windenergie een achterhaalde vorm van duurzame energie is met veel nadelen voor de omgeving. In dit opzicht zou het verstandiger zijn om te kiezen voor een andere vorm van duurzame energie zoals zonneparken en zeker ook windenergie op zee. Indieners betwijfelen ook of windenergie op land kosteneffectief is, komt hen voor dat windturbines niet de meest effectieve manier is om te voldoen aan de nationale doelstellingen voor duurzame energie. Nut en noodzaak voor het onderhavige windpark ontbreekt aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak' (1.1), 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	k	Tevens wordt hierover door indieners opgemerkt dat conform provinciaal beleid het maatschappelijk effect van windenergie gemaximaliseerd dient te worden. Hierbij is de provincie van mening dat windenergie een economische kans biedt voor de directe omgeving, aldus indieners. Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij de windturbines wonen of ondernemen worden in	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Draagvlak' (1.6). Vanuit de exploitatie van het gehele	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		staat gesteld te profiteren van de opbrengsten van de windturbines	windpark wordt door beide initiatiefnemers een omgevingsfonds gevoed met 1.- € / MWh. Dat is tweemaal de waarde (€ 0,50 per MWh) die door de Nederlandse WindEnergie Associatie) wordt gehanteerd. Tevens komt er een energiefonds.	
6	l	De provincie wil dat de opbrengst van de windturbines zoveel mogelijk ten goede komt aan de leefgemeenschap waar de windturbines worden geplaatst, aldus indieners. Ter plaatse zijn zeer weinig woningen gelegen, waardoor opgewekte energie over grote afstanden vervoerd moet worden. Het spreekt volgens indieners voor zich dat de realisering van een windpark bij bijvoorbeeld een industrieterrein veel effectiever/ kostenefficiënter is. De voorziene situering van het onderhavige windpark sluit volgens indieners dan ook in het geheel niet aan bij het provinciale beleidsvoornemen om het maatschappelijk effect van windenergie te maximaliseren.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	m	Ook wordt door indieners opgemerkt dat onder de bewoners in de omgeving er in het geheel geen draagvlak is voor de komst van een windpark. Zeker bovengenoemd voorbeeld van energieopwekking op zee zou veel minder bezwaarlijk zijn, aldus indieners.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3), 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2) en 'Draagvlak' (1.6). ').	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	n	Tenslotte merken indieners op dat het windpark is gesitueerd op de rand van Nederweert, direct tegen de gemeente Meijel, in welke gemeente indieners woonachtig zijn. Indieners stellen dat door deze situering van de door de gemeente Nederweert gewenste windturbines bewoners van de gemeente Meijel, waaronder aldus indieners, worden geconfronteerd met de nadelige effecten hiervan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Bestuurlijke afweging' (1.3) en 'Procedure algemeen' (1.4). Daarbij dient opgemerkt te worden dat de locatiekeuze, waarbij gekozen is tussen 13 locaties, is gebaseerd op verschillende criteria en beoordeeld is als meest passend plek. Tevens voldoet de locatie aan de provinciale normen en criteria.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	o	Uit het verrichte akoestisch onderzoek blijkt dat op de woning van indieners de geluidswaarden van 47 dB Lden en 41 dB Lnight door het windpark niet worden overschreden, waardoor de ontwikkeling valt binnen de grenswaarden van het Activiteitenbesluit. Indieners benoemen dat op de woning van indieners sprake zal zijn van geluidsbelastingen van 41,21 dB Lden en 34,89 dB Lnight. Ondanks dat de grenswaarden van het Activiteitenbesluit niet zouden worden overschreden zal de geluidsbelasting op de woning van cliënten flink toenemen vergeleken met de huidige situatie. Van belang is dat in de huidige situatie in dit agrarische	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Geluid' (3.3). De toename van de geluidbelasting hangt inherent samen met de keuze om op deze locaties op grootschalige wijze duurzame energie te produceren. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Bestuurlijke afweging' (1.3).)	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		landschappelijke gebied sprake is van zeer lage geluidswaarden. De reden voor indieners om hun woning te kopen was ook veelal ingegeven door de rustige ligging in landschappelijk gebied. Indieners vinden de forse toename aan geluidsbelasting, zowel overdag, in de avond als 's nachts, onaanvaardbaar. Ook in dit kader merken indieners op dat de plaatsing van een windpark bij een industrieterrein veel beter zou zijn, van geluidhinder voor de omgeving is dan geen sprake. Tevens vrezen indieners voor hinder van laagfrequent geluid. In het akoestisch onderzoek behorend bij de onderhavige ontwerp-beschikkingen is dit niet dan wel onvoldoende onderzocht.	Naast dat de geluidbelasting op de woning van indieners voldoet aan de wettelijke normen is de belasting ook uit het oogpunt van ruimtelijke ordening aanvaardbaar geacht door de gemeente.	
6	p	Indieners benoemen dat vanwege de vliegveiligheid windturbines moeten worden voorzien van een lampje, de zogeheten 'obstakelverlichting'. Zoals aangegeven zijn de windturbines voorzien in agrarisch gebied met weinig bebouwing, waar het 's nachts vrijwel geheel donker is. De obstakelverlichting zal aldus heel goed zichtbaar zijn, aldus indieners. Indieners vrezen lichthinder door deze obstakelverlichting.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Licht' (3.7). De mate van lichthinder op de woning van indieners wordt gezien de afstand van tot de windturbines ruimtelijk aanvaardbaar geacht. Tevens zal, indien daartoe de mogelijkheid bestaat, de lichthinder zo veel mogelijk worden beperkt.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	q	De bewegende schaduw die ontstaat als de zon op de draaiende rotorbladen van windturbines valt, wordt aangeduid met de term slagschaduw. Indieners vrezen hinder als gevolg van deze bewegende schaduw effecten van de windturbines.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Slagschaduw' (3.4). Het perceel van indieners is bij het onderzoek naar slagschaduw (zie bijlage 7 bij de ruimtelijke onderbouwing) meegenomen. Uit het onderzoek blijkt dat het perceel buiten bereik van slagschaduw valt. Schaduwhinder is uitgesloten.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	r	Indieners zijn van mening dat plaatsing van het windpark zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het grootschalige open agrarische landschap. Indieners benoemen dat in de ruimtelijke onderbouwing over de landschappelijke inpassing van het windpark wordt opgemerkt dat: <i>De gemeente Nederweert streeft naar het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied. Voor het behoud van de bestaande groenstructuur is ook het behoud van de aanwezige landschapselementen van groot belang,</i>	De toevoeging van windturbines leidt wel tot toevoeging van een extra structuur in het landschap. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.7).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		en: <i>het behoud van de op de kaart aangegeven landschapselementen komt niet in het geding door de realisatie van Windpark.</i> Indieners stellen dat de suggestie wordt gewekt dat nu de landschapselementen niet in het geding komen, het behoud van de bestaande groenstructuur in het buitengebied gegarandeerd is. Dit is niet het geval, aldus indieners. Immers, behoud van de aanwezige landschapselementen is volgens indieners slechts een onderdeel van het behoud van de bestaande groenstructuur. Het spreekt voor zich dat de komst van een viertal windturbines met een tiphoogte van maar liefst 210 meter de bestaande groenstructuur ernstig geweld aandoet, aldus indieners. De vier windturbines zullen volgens indieners een groot visueel effect hebben op het agrarische (groene) landschap. Indieners zijn van mening dat plaatsing van de windturbines leidt tot een onaanvaardbare aantasting van het landschap.		
6	s	Mocht de onderhavige ontwikkeling van het windpark op korte afstand van de woning van indieners doorgang vinden dan zal dit leiden tot een flinke waardedaling van hun woning, aldus indieners. Indieners stellen dat potentiële kopers zullen worden afgeschrikt door de vier windturbines met een tiphoogte van 210 meter. Indieners geven nu reeds aan een verzoek tot tegemoetkoming in planschade in te dienen mocht het onderhavige plan onverhoopt doorgaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Waarde woningen' (2.1).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	t	Indieners stellen dat gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de onderhavige ontwerpvergunningen berusten op onjuiste en ondeugdelijke gronden. Namens cliënten verzoek ik u deze omgevingsvergunningen niet te verlenen.	Gezien de reacties onder a tot en met m leidt de reactie niet tot aanpassing.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 7: Bewoners Stokershorst 2, Nederweert-Eind

De zienswijze heeft betrekking op:

- De ontwerpvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets voor twee windturbines windpark Ospeldijk Oost;
- De ontwerpvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets voor twee windturbines windpark Ospeldijk West

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
7	a	Indiener voegt bij de zienswijze overzichtshalve een afschrift van de betreffende publicatie van de ontwerp	Ter kennisgevingneming aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische	Deze reactie geeft geen

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		beschikking Windpark Ospeldijk d.d. 22 maart 2018, met nr. 57021. Indiener verzoekt de gemeente het volgende bij de verdere overwegingen te betrekken. In zijn geheel bezien zal het windpark Ospeldijk voorzien in een viertal windturbines op betrekkelijk korte afstand van de woning en het bedrijf van indiener. Indiener ziet zijn woon- en leefomgeving derhalve zeer onder druk komen te staan.	beantwoording onder de kopjes 'Woon- en leefklimaat algemeen' (3.1) en 'Landschap' (3.5).	reden tot aanpassing.
7	b	Daarbij verwijst indiener allereerst naar de gezondheidsrisico's. Deze komen volgens indiener in de ruimtelijke onderbouwing niet of nauwelijks aan bod maar de relatie tussen gezondheidsklachten en een korte afstand tussen woonomgeving en windmolen(s) komt steeds scherper in beeld. Verwezen zij bijvoorbeeld naar bijgaand bericht dd. 18 april jl. op de website, www.nationalezorggids.nl (produktie 2 bij de zienswijze). In vergelijkbare kwesties inzake de aanwezigheid van hoogspanningskabels adviseert de Gezondheidsraad inmiddels om een voorzorgbeleid te hanteren. Indiener is van mening dat dat thans ten aanzien van windmolens eveneens het geval dient te zijn en dat hiertoe het bevoegd orgaan, het college, dient te worden aangesproken. Bij deze.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Gezondheid' (3.8). Het advies van de gezondheidsraad naar wordt gerefereerd ziet op hoogspanningverbindingen. Onduidelijk is waarom indiener van mening is dat dit eveneens het geval is bij windmolens.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
7	c	Daarnaast is indiener van mening dat de windturbines in grote mate de landschappelijke- en natuurwaarden ter plaatse verstoren. In de ruimtelijke onderbouwing wordt daarop ingegaan in paragraaf 4.5. Daarin wordt erkend dat het landschap rondom het windpark zich onder meer kenmerkt door openheid en de aanwezigheid van grote agrarische percelen. Teneinde de opstelling zo min mogelijk ingrijpend te doen zijn is gekozen voor de opstelling die in de onderbouwing is aangeduid als opstelling "B". Reden daarvoor is omdat de opstelling dan parallel verloopt met de Venloseweg en het kanaal Noordervaart. Twee dominante landschapselementen, aldus de ruimtelijke onderbouwing. Indiener ziet echter niet in hoe plaatsing in lijn met de Venloseweg en het kanaal Noordervaart de verstoring van het open landschap rechtvaardigt of zelfs mitigeert. De verstoring die de windturbines met zich meebrengen heeft immers uitsluitend te maken met de hoogte van deze objecten, aldus indiener. Dat aspect is volgens indiener vanzelfsprekend noch bij de Venloseweg, noch bij het kanaal aan de orde. Anders gezegd, niet valt in te zien hoe de aanwezigheid van de weg en het kanaal de storende hoogte van de turbines landschappelijk in past, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Landschap' (3.5).	
7	d	Ten slotte stelt indiener aan de hand van het akoestisch rapport vast dat met de komst van de windturbines de cumulatieve geluidsbelasting op zijn woning zodanig is dat	In het kader van de voorgenomen bouw van de windmolenparken moet worden afgeweken van het	

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		de geluidsklasse verschuift van redelijk naar matig. De onderbouwing geeft geen motivering waarom een dergelijk verslechtering van de geluidssituatie op en rond de woning van indiener zondermeer ruimtelijk aanvaardbaar is, aldus indiener. Juist wanneer de akoestische kwaliteit in de bestaande situatie al slechts 'redelijk' is, bestaat aanleiding om er zorg voor te dragen dat deze niet nog verder verslechtert.	bestemmingsplan. Daarvoor is een omgevingsvergunning vereist. Conform het Activiteitenbesluit milieubeheer mag het jaargemiddelde geluidniveau ten gevolge van een windmolen niet meer dan 47 dB bedragen, en het jaargemiddelde niveau voor de nacht niet meer dan 41 dB. Uit paragraaf 3.1 van het akoestisch onderzoek, dat als bijlage 2 bij de ontwerp-omgevingsvergunning is gevoegd, blijkt dat de woning van de indiener (en overigens alle woningen) zich bevindt buiten de 47- en 41 dB contour, en dat de geluidsbelasting door de windmolens dus beneden de grenswaarde van het Activiteitenbesluit blijft. Het akoestisch onderzoek laat verder zien dat de <i>cumulatieve</i> geluidsbelasting voor de woning van indiener verschuift van 52 dB naar 56 dB. Voor het verlenen van de omgevingsvergunning is niet vereist dat de cumulatieve geluidsbelasting niet toeneemt. Het is juist dat de classificatie van de cumulatieve geluidsbelasting volgens het systeem Miedema 'Matig' is, maar de gemeente heeft deze verslechtering in het kader van een bredere belangenafweging aanvaardbaar geacht. Verder wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Geluid' (3.3).	
7	e	Indiener vertrouwt erop het college hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd en dat het college indiener rechtstreeks informeert over de ter inzage legging van het definitieve besluit.	De inhoud van deze zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen. Gebaseerd op de hiervoor gegeven beantwoording onder a tot en met d leidt de zienswijze in zijn totaliteit niet tot aanpassing.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 8: Bewoners Meijlsedijk 86, Ospeldijk

De bewoners van Meijlsedijk 86 hebben gelijkluidende zienswijzen ingediend als de bewoners van Meijlsedijk 88a. Deze zienswijzen hebben betrekking op:

8	a	Indieners willen hun zienswijze geven op de voorgenoemde plannen en hun bevindingen delen t.o.v. de gang van zaken betreffende de informatie overdracht	Ter kennisgeving aangekomen. Op de inhoud van de zienswijze wordt hieronder ingegaan.	Deze reactie geeft geen reden tot
---	---	---	---	-----------------------------------

		en draagkracht van de omringende aanwonende die uitkijken op deze molens vanuit hun woningen en de daarbij horende gevolgen voor onze leefomgeving.		aanpassing.
8	b	Allereerst wil indiener verwijzen naar de uitspraken van Dhr. Coumans die gedaan zijn door hem in de raadsvergadering van 13 maart betreffende de draagkracht en informatie verstrekking t.o.v. de omwonende van Ospeldijk. Hierbij schets dhr. Coumans volgens indiener een beeld van dat de omwonenden goed geïnformeerd zijn en dat er een uitgebreide draagkracht is voor de bouw van de vier windmolens door de omgeving. Volgens bevindingen van indiener en gesprekken met veel omwonenden blijkt dit niet het geval te zijn, aldus indiener. Indiener stelt dat er daardoor geen draagkracht is door de omgeving met uitzonderen van diegene die er financieel gewin bij hebben.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Draagkracht' (1.6), 'Procedure algemeen' (1.4) en 'Economische uitvoerbaarheid' (2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	c	Er zijn enkele informatieavonden geweest maar hierin is alleen informatie die niet concreet was naar de omwonenden verstrekt en kritische vragen werden afgedaan als onzin of werden ontwijkend beantwoord, aldus indiener. Op diverse vragen die uit het publiek kwamen op deze informatieavonden werden voor de gemoedstoestand te kalmeren soms uitspraken of toezeggingen gedaan maar van al deze toezeggingen wilde men van zowel WML als NEWECOOP geen afspraken met de omwonende op papier vastleggen, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Procedure algemeen' (1.4), 'Draagkracht' (1.6). De reactie betreft informatieavonden die initiatiefnemers hebben georganiseerd. De gemeente is van mening dat de documenten die terinzage hebben gelegen voldoende informatie bevatten op de relevante aspecten. In deze antwoordnota worden eventuele vragen die leven ten behoeve van de gemeentelijke besluitvorming nog beantwoord.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	d	Omdat op de eerste informatie erg veel vragen waren bij de aanwezigen konden wij deze noteren zodat wij via een persoonlijke mail hierop antwoord zouden ontvangen zover bekend bij onze omwonenden die vragen hebben ingediend heeft niemand antwoord gehad van NEWECOOP of de specialisten die deze avond ondersteunde, aldus indiener.	De reactie betreft een informatieavond die door initiatiefnemers is georganiseerd. Indien specifieke vragen voor initiatiefnemers nog door hen onbeantwoord zijn, kunt u deze aan de initiatiefnemers stellen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	e	In de eerste informatieavond kon men zich ook opgeven indien men in een klankbordgroep wenste te komen met de WML en NEWECOOP. Dit alles om samen te werken aan een goede informatie overdracht en draagkracht te krijgen bij omwonenden en eventuele wensen kenbaar te kunnen maken. Na een tijdje niets vernomen te hebben is er tweemaal een informatieavond geweest waarin verdere informatie is gegeven over de vorderingen die gemaakt waren met de voortgang van de te bouwen molens. Dit alles zonder ook maar een keer iets met de geïnteresseerde van de klankbordgroep te gecommuniceerd te hebben, aldus indiener. Met alle aanmeldingen van deze mensen die zich wilden aansluiten bij de klankbordgroep is nooit iets gedaan. En stelt indiener, er werd zelfs ontkend door de Dhr. Bauer dat er meer aanmeldingen waren dan twee personen terwijl op de eerste inschrijfavond het merendeel van de	De initiatiefnemers geven aan dat het sterk afhankelijk is van het buurtschap of en hoeveel mensen plaats willen nemen in de klankbordgroep. De initiatiefnemers willen voorkomen dat met een select groepje mensen wordt gesproken. De mensen die zich hebben opgegeven voor de klankbordgroep zullen worden uitgenodigd. Tevens wordt ernaar gestreefd dat alle buurtschappen goed vertegenwoordigd zijn in de klankbordgroep. De klankbordgroep is	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

		aanwezige zich heeft ingeschreven. Dus is volgens indiener de conclusie dat het eenrichtingsverkeer is van de uitvoerende organisaties WML en NEWECOOP richting de omwonenden en de informatieverstrekking is ver beneden peil en de daarbij behorende draagkracht vanuit de omgeving is er dus niet.	onder andere bedoeld voor aanwending van het omgevingsfonds. Dit speelt pas over 1,5 à 2 jaar. Hierdoor is voldoende tijd om dit in te vullen. Tevens wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Draagvlak' (1.6).	
8	f	Indiener stelt dat het omwonenden vooral in het verkeerde keelgat is geschoten dat het hiermee meer om de profit (winst) gaat van WML en NEWECOOP dan om de mensen en hun leefomgeving en natuurbehoud. Immers de molens die men wil bouwen zouden gelijk de enige en grootste molen van Nederland overstreffen die nu op een industriegebied staat in de Eemshaven nabij de grootste stroomcentrales en grove industrie en niet nabij een nationaal natuurpark zoals De Grootte Peel, aldus indiener. Indiener stelt dat dit natuurpark en zijn omgeving die in binnen en buitenland bekend staat om zijn bijzondere karakter van flora en fauna met meer dan 250 soorten broed- en trekvogels, waaronder diverse zeldzame vogels, die veel hinder en sterfgevallen zullen ondervinden van de plaatsing van de molens in de nabije omgeving. Dit omdat de molens volgens indiener immers midden in het begrazingsgebied staan van de trekvogels en het jachtgebied van diverse roofvogels zoals bijvoorbeeld de zeldzame en uitstervende kiekendief die toch veelvuldig in deze omgeving gesignaleerd wordt zoals men bij Staatsbosbeheer aangeeft in haar informatie.	Tevens wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Woon- en leefklimaat'(3.1), 'Landschap' (3.5) en 'Ecologie'(3.6) Nu de maximale effecten in beeld zijn gebracht is voldoende duidelijk dat de molens van dit voormaats inpasbaar zijn. Daarbij wordt opgemerkt dat hogere windturbines niet per definitie meer (nadelige) invloed hebben op de omgeving.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	g	Indiener stelt dat de omwonenden begrijpen dat de gemeente Nederweert zijn percentage aan groene stroom wil opwekken die volgens afspraken is vastgelegd, maar de twee molens die in het bezit van WML worden gebouwd dragen hier niet aan bij maar zijn alleen een manier om voor de WML de reductie van vervuilende uitstoot te reduceren, aldus indiener. Hierbij is de gemeente Nederweert niet gebaat. De omwonenden die toch ook mee de gemeente vormen, immers een gemeente kan niet bestaan zonder haar inwoners, zijn hiervan de dupe door het verminderde leefgenot en de vermindering van hun onroerend goed door de komst van deze molens, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1), 'Bestuurlijke afweging' (1.3) 'Woon- en leefklimaat'(3.1) en 'Economische uitvoerbaarheid' (2.1). De waterwingebieden van WML liggen midden in het landschap, de gemeenten en provincie zijn de aandeelhouders van WML, en alle inwoners zijn klant van WML. Omdat WML werkt met kwetsbare natuurlijke hulpbronnen (Limburgs grond- en oppervlaktewater) gaat klimaatverandering niet aan hen voorbij. Duurzaamheid is daarom verankerd in de werkprocessen van WML waarbij wordt gestreefd naar een	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

			zo laag mogelijke CO2 voetafdruk. WML werkt toe naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2020. Het opwekken van duurzame energie is een belangrijke bouwsteen om deze doelstelling te halen. Naast investeringen in zonne-energie en waterkracht, kijkt WML ook nadrukkelijk naar de inzet van windturbines om haar energieverbruik te verduurzamen.	
8	h	Volgens indiener zijn de molens die NEWECOOP wil plaatsen ook elk discutabel omdat bij deze molens nergens wordt vastgelegd dat deze moeten dienen voor de behoeften van de gemeente Nederweert en dat deze op termijn niet in commerciële handen komen zoals dat bij de vier molens in de gemeente Peel & Maas is gebeurd. Deze molens zijn nu in bezit van het Japanse TOYOTA en daarmee ervaren de omwonenden wel de lasten maar niet de lusten, met uitzondering van de grondeigenaren waar de molens op zijn geplaatst, aldus indiener.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Woon- en leefklimaat algemeen' en 'Landschap' (3.5). Tussen de gemeente en de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst afgesloten. In deze overeenkomst zijn onder andere de stortingen in het energiefonds en het omgevingsfonds, zoals deze zijn opgenomen in het profijtplan vastgelegd. In de overeenkomst is tevens een kettingbeding opgenomen. Hierdoor moet een eventuele rechtsopvolger zich houden aan de afspraken in de overeenkomst. De fondsen zijn dan dus nog steeds beschikbaar voor de omgeving.	
8	i	Indieners stellen dat de conclusie is dat er dus geen draagkracht uit de omgeving is en de dat vier windmolens een aanslag op het milieu van indieners zouden zijn van zowel de omgeving als fauna en niet de gewenste verbetering brengen die indieners zouden verwachten voor de toekomst.	Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Draagvlak' (1.6), 'Woon- en leefomgeving algemeen' (3.1) en 'Ecologie' (3.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 9: Bewoners Meijelsedijk 84, Ospeldijk

Deze zienswijze heeft betrekking op:

- een ontwerp-omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost), kadastrale percelen O 701 en O 850 in Ospeldijk;
- ontwerp-omgevingsvergunning bouw, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening en beperkte milieutoets (UV20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West), kadastrale percelen O 250 en O 402 in Ospeldijk.
- een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen ontwerp-omgevingsvergunning (UV 20180019) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (Oost);
- een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen ontwerp-omgevingsvergunning (UV 20180020) voor twee windturbines windpark Ospeldijk (West).

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
9	a	Ik ben er mij van bewust dat er alternatieven nodig zijn voor de huidige energie opwekking die veelal vervuילend is voor onze natuur, maar dat dit alternatief bij mij in de achtertuin komt te staan stemt mij minder positief.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Bestuurlijke afweging' (1.3). De gemeente begrijpt dat de indiener wel voorstander is van het plaatsen van windmolens in zijn algemeenheid, maar niet op de plek die nu is aangewezen. Deze plek is echter in samenspraak met de provincie aangewezen en in het kader van een brede belangenafweging als wenselijk beoordeeld.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	b	Ik ben van ervan overtuigd en dat wordt ook door diverse kanten bevestigd dat de waarde van mijn onroerend goed in waarde zal verminderen door de plaatsing van die windmolens de molens die het meest bij mij in de buurt zouden komen te staan zijn de twee van de WML en deze maken een grootte inbreuk op de vrije uitkijk die ik vanaf mijn tuin en terras heb. Ik ben in deze omgeving komen wonen om te genieten van het buitenleven en het vrije uitzicht over de landerijen en de bomen lanen die ik vanaf mijn grondperceel zie. Ik zit dus niet te wachten op gigantische windmolens die de grootste windmolen van Nederland nog overtreft.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Economische haalbaarheid' (2) en 'Landschap' (3.5) . De mate van zichtbaarheid wordt, gezien de afstand van circa 1,9 kilometer tot het windpark mede beïnvloed door bestaande bebouwing en beplanting op korte afstand van de woning. Met bebouwing en beplanting wordt de feitelijke zichtbaarheid van de windturbines al beperkt.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	c	Ook maak ik mij zorgen over het geluid, vooral in de avonden immers bij ons in het gebied is het heel stil en kan je 's avond en in de nacht nog vaak vrachtwagens langs het kanaal horen rijden terwijl deze nog verder van mijn woning zijn verwijderd dan de toekomstig dichts bij zijnde windmolen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'Geluid' (3.3).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	d	Ook heb ik mijn twijfels over het doel van de molens om te zorgen voor onze schone energie of dat ze over enkele jaren van andere buitenlandse investeerders zijn zoals de vier van de vijf molens in Peel & Maas waar de omwonende wel de lasten maar niet de baten hebben, dit kan de onze gemeente zijn burgers toch niet aan doen, immers de gemeente is toch om zijn inwoners te vertegenwoordigen en bij te staan en niet om de financiële doelen van andere investeerders van binnen- en buitenland te behartigen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'Nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'Alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.